

JAARVERSLAG 2017

Bestuursverslag en jaarrekening

*Stichting Regionaal Samenwerkingsverband
Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag eo.*

24 mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Algemene Informatie	4
2.1. Visie, missie	4
2.2. Juridische structuur	4
2.3. Kernactiviteiten	5
3. Planning en organisatie	6
3.1. Planning & Control cyclus	6
3.2. Organisatie	6
3.3. Personeel	7
3.4. Kwaliteit	10
3.5. Huisvesting	10
4. Inhoudelijk jaarverslag	11
4.1. Dekkend aanbod	11
4.2. Kwaliteit in de scholen	15
4.3. Rol ouders	15
4.4. Digitale aanmelding en monitoring	16
4.5. Ondersteuning van scholen	16
4.6. Doorschakeling naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt	18
4.7. Aansluiting onderwijs jeugdhulp	18
4.8. Samenwerking met de Gemeenten	19
4.9 Het ondersteuningsplan 2016-2020	19
5. Financiën	21
5.1. Belangrijkste kenmerken van het financieel beleid	21
5.2. Staat van baten en lasten 2017	21
Analyse baten	23
Analyse lasten	23
5.3. Balans per ultimo 2017	24
5.4. Kengetallen	25
5.5. Treasury-verslag	25
5.6 Continuïteitsparagraaf	26
5.6.1. Inhoudelijk	26
5.6.2. Financieel (meerjarenraming)	26

5.6.3. Risico's	28
5.6.4. Governance.....	28
6. Horizontale verantwoording	29
7. Verslag van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur (toezichthoudend bestuur)	30
7.1. Het dagelijks bestuur	30
7.2. Het algemeen bestuur	32

Jaarrekening

Model A: Balans per 31 december 2017.....	35
Model B: Staat van baten en lasten over 2017.....	36
Model C: Kasstroomoverzicht.....	37
Grondslagen	38
Model VA: Vaste Activa.....	42
Model VV: Voorraden vorderingen.....	43
Model EL: Effecten en Liquide Middelen.....	44
Model EV: Eigen vermogen.....	45
Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden.....	46
Model KS: Kortlopende schulden.....	47
Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	48
Model OB: Overheidsbijdragen.....	49
Model AB: Andere baten.....	50
Model LA: Lasten.....	51
Model FB: Financiële baten en lasten.....	54
Model E: Overzicht verbonden partijen.....	55
WNT verantwoording	56
Bestemming van het resultaat.....	59
Gebeurtenissen na balansdatum.....	60
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	61
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders.....	65

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	15765
Naam instelling	Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag eo.
Adres	Regulusweg 11 – 2 ^e etage
Postcode en plaats	2516 BC Den Haag
Telefoon	070 – 3156 355
E-mailadres	info@swvzhw.nl
Website	www.swvzhw.nl
Contactpersoon	Mevrouw J.N. Dijkxhoorn
E-mailadres	j.dijkxhoorn@swvzhw.nl

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid Holland West, 2806 over het kalenderjaar 2017.

In het jaarverslag wordt algemene informatie over de organisatie en het gevoerde financiële beleid gedurende het boekjaar en de stand van zaken op de balansdatum gegeven.

Middels dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd door het bestuur van het SWV VO Zuid Holland West aan belanghebbenden, zoals lokale en landelijke overheden, de Inspectie van het Onderwijs en de medezeggenschapsraden over het gevoerde beleid en de uitgevoerde activiteiten.

Het doel van verantwoording is drieledig:

- 1) legitimering van het in gang gezette beleid
- 2) afleggen van rekenschap
- 3) verkrijgen van inzicht in verbetermogelijkheden door in discussie de mogelijkheid te benutten voor het inwinnen van advies.

Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen, te weten het bestuursverslag en de jaarrekening.

Bij het schrijven van het bestuursverslag dient het ondersteuningsplan 2016 – 2020, de meerjarenbegroting 2016 – 2020 en de jaarbegroting 2017 als uitgangspunt. Teruggekeken wordt op de doelen voor die periode. Verbeterpunten worden opgenomen in het jaarplan.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017, de rekening van baten en lasten over 2017, alsmede de overige gegevens.

2. Algemene Informatie

2.1. Visie, missie

De stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag e.o. (hierna het SWV Zuid Holland West of SWV) heeft als missie geformuleerd:

“voor elke leerling, onafhankelijk van zijn of haar ondersteuningsbehoefte een onderwijstraject realiseren dat past bij zijn of haar capaciteiten”.

Gezamenlijk garanderen de scholen van het SWV een antwoord op alle onderwijsondersteuningsvragen van de leerlingen. Alle besturen/scholen nemen daarbij hun verantwoordelijkheid.

De visie van het SWV Zuid Holland West bestaat uit vier componenten:

- 1) Het bieden van Passend Onderwijs aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- 2) Het vormen van een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen;
- 3) Alle leerlingen een ononderbroken onderwijsloopbaan laten doormaken;
- 4) Het voorkomen en terugdringen van thuiszitters.

2.2. Juridische structuur

Het SWV is een Stichting, opgericht in 2000.

Op 10 juli 2013 is, met het oog op de invoering van de wet Passend Onderwijs, door middel van een

integrale statutenwijziging een nieuw bestuur aangetreden, dat bestaat uit de verplichte aangeslotenen, namelijk alle besturen van de scholen die in de regio van het SWV één of meer vestigingen hebben en uit twee vrijwillig aangesloten besturen van VSO-scholen buiten de regio, die onderwijs geven aan leerlingen uit de regio van het SWV. Alle aangeslotenen hebben de aansluitings-overeenkomst getekend.

Het Bestuur bestaat uit een dagelijks bestuur (DB) van vijf leden en een algemeen bestuur (AB), bestaande uit de overige leden, waarbij het algemeen bestuur een toezichhoudende taak heeft.

De dagelijkse leiding van de werkorganisatie is in handen van de algemeen directeur. De bevoegdheden van algemeen directeur zijn vastgelegd in een management statuut (zie ook organogram).

2.3. Kernactiviteiten

In het kalenderjaar 2014 is op 1 augustus Passend Onderwijs in werking getreden. Vanaf dat moment bestaan de kernactiviteiten van het SWV uit het organiseren van een passend onderwijsaanbod, waardoor zoveel mogelijk leerlingen onderwijs volgen dat past bij hun mogelijkheden én beperkingen en zo min mogelijk leerlingen thuis zitten.

Het SWV doet dat door:

- a) scholen financieel te faciliteren om een zorgstructuur in de scholen te organiseren en borgen;
- b) te zorgen voor een dekkend aanbod, zodat er voor alle leerlingen een passende plek is.
- c) aanvragen voor extra ondersteuning te beoordelen;
- d) de toelating tot en toeleiding naar het Speciaal onderwijs (diepteondersteuning) te organiseren;
- e) middelen beschikbaar te stellen voor extra ondersteuning van individuele leerlingen en groepen in het regulier onderwijs;
- f) scholen te ondersteunen bij de begeleiding van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- g) bovenschoolse voorzieningen in stand te houden, waar leerlingen die tijdelijk niet in het reguliere onderwijs kunnen functioneren, voor kortere of langere tijd intensiever begeleid kunnen worden;
- h) leerlingen, indien noodzakelijk, te begeleiden naar een andere school;
- i) speciaal onderwijs te bekostigen voor leerlingen, die intensieve begeleiding nodig hebben;
- j) de samenwerking tussen de scholen te versterken en de kwaliteit van de zorg in de scholen te vergroten;
- k) afspraken te maken met de jeugdhulp over gezamenlijke begeleiding van leerlingen die dat nodig hebben;
- l) samen te werken met leerplicht rond de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor thuiszitters;
- m) al deze nieuwe activiteiten financieel te beheren en beheersen;
- n) het systematisch verzamelen van kengetallen t.b.v. monitoring en rapportage;
- o) het afgeven van Aanwijzingen voor LWOO en Toelaatbaarheidsverklaringen voor Praktijkonderwijs.

3. Planning en organisatie

3.1. Planning & Control cyclus

Het SWV heeft een Planning & Control cyclus vastgesteld, waarbij het kalenderjaar leidend is.

Elke kwartaal wordt een financiële voortgangsrapportage opgesteld t.b.v. het bestuur.

Als onderdeel van het Jaarverslag van het SWV wordt naast de jaarrekening en het financieel jaarverslag ook een inhoudelijk jaarverslag opgesteld. In dit inhoudelijk jaarverslag worden de gestelde doelen geëvalueerd. Dit dient als basis voor het activiteitenplan voor het daaropvolgende schooljaar. De oplevertermijnen van de Planning & Control documenten zijn ingepast in het vergaderrooster van het dagelijks bestuur (DB) en algemeen bestuur (AB) en het Bestuur van het SWV.

3.2. Organisatie

Het SWV heeft zich in de jaren 2015-2017 als organisatie ontwikkeld en versterkt. Van een kleine overzichtelijke organisatie met een beperkte taak tot een grotere, complexere organisatie met forse inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden.

De organisatie kent de volgende onderdelen:

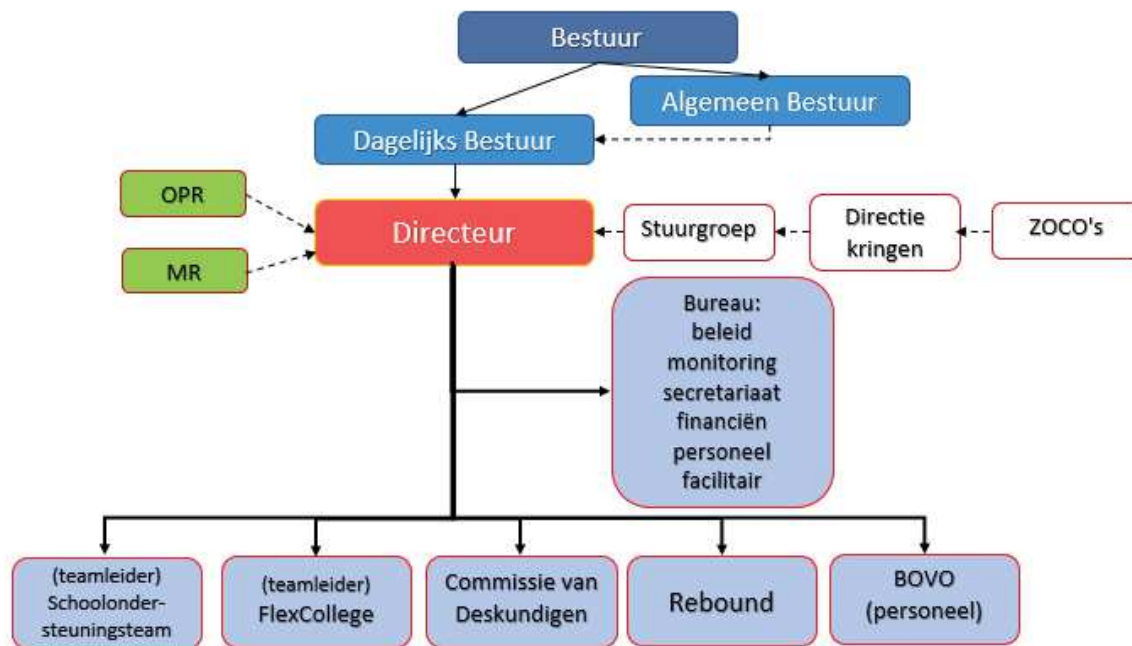
- a. Directie en beleid
- b. Personeel/financiën (inclusief externe controller)
- c. Secretariaat
- d. School Ondersteuningsteam. Kerntaak: ondersteunen van scholen bij uitvoering Passend Onderwijs
- e. Commissie van Deskundigen. Kerntaak: adviseren c.q. besluiten over TLV's, aanwijzingen lwoo en extra ondersteuning
- f. FlexCollege en Rebound, samen: het Ortho-Pedagogisch Didactisch Centrum (OPDC)
- g. Bovo-medewerkers zijn in dienst van het SVW, maar inhoudelijk valt Bovo echter onder een ander bestuur. De positionering van Bovo staat sinds begin 2017 ter discussie. Een aanvankelijk bestuurlijk besluit (schoolbesturen PO en VO en Gemeente) dat Bovo opgenomen zou worden in een nieuw te vormen Stichting lijkt van de baan, maar nadere besluitvorming heeft nog niet plaats gevonden. In 2018 zal hierover helderheid komen.

Voor alle functies is een omschrijving en waardering. Het functiebouwwerk is beschreven. De medezeggenschap op het niveau van het FlexCollege en het centraal bureau is ingericht. Interne processen zijn beschreven en vastgelegd, maar worden jaarlijks aangevuld en geactualiseerd.

Vanaf 1 januari 2017 voert het SWV de financiën in eigen beheer uit. Op die datum is afscheid genomen van een extern administratiekantoor. Voor de personeelsfunctie is nog wel behoefte aan een extern administratiekantoor, vanwege de regelmatig wijzigende regelgeving en de continuïteit t.b.v. de salarisbetalingen. Hiervoor is per 1 januari 2017 een contact gesloten met a/s Works.

Als sluitstuk voor het versterken en professionaliseren van de organisatie is in 2017 aan het beschrijven van een functionerings-, beoordelings- en scholingsbeleid gewerkt. Dit zal in 2018 ter instemming aan de medezeggenschapsraad en ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

Organigram:

3.3. Personeel

Personeelsontwikkeling

Op 31 december 2017 heeft het SWV 64 mensen in dienst (vast en tijdelijk) voor in totaal 51,9 fte. De groei t.o.v. 2016 wordt veroorzaakt doordat:

- Vanaf augustus 2017 ook de coördinator Rebound, die daarvoor gedetacheerd werd, in dienst is van het SWV. Deze medewerker wordt meegeteld bij teamleiders/coördinatoren. (= + 1 fte).
- Er op het FlexCollege uitbreiding van personeel geweest. Enerzijds omdat het aantal leerlingen op het FlexCollege groeit, anderzijds omdat langdurig zieken vervangen moeten worden. Dit is m.n. zichtbaar in de functie lerarenondersteuner en overig.
- Vanwege intensivering van taken het aantal Consulents van het Schoolondersteuningsteam is uitgebreid (SOT). In de begroting was daar al ruimte voor gemaakt.
- De personeelsmedewerker, na haar tijdelijke contract via een uitzendconstructie, in 2017 in vaste dienst is genomen.

Bij Bovo lijkt sprake van krimp van het personeel. Gezien de onzekere situatie rond Bovo vanwege de mogelijke oprichting van een "stichting ondersteunende diensten" zijn meer zzp-ers en gedetacheerden ingezet.

<i>Fte's naar functie</i>	2017	2016	2015	2014
per 31-12	fte	fte	fte	fte
directie	1,0	1,0	1,0	1,0
teamleiders/coördinatoren	3,9	2,8	2,8	2,8
medewerkers SOT	9,0	7,6	7,6	6,3
medewerkers bureau	4,5	4	3,5	3,2
medewerkers BOVO	2,3	2,5	2,6	3,4
commissie v deskundigen	2,1	2	1,4	1,1
leraar LB/LC	8,8	8,8	10,2	8,1
leraarondersteuners	13,4	10,1	9,0	6,8
gedragswetenschappers	3,1	3,3	2,9	2,8
overig	3,8	3,5	3,5	0,7
totaal	51,9	45,6	44,4	36,2

Verhouding man/vrouw

	2017		2016		2015		2014	
per 31-12	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte
man	16	14,4	14	11,6	15	13,1	13	10,9
vrouw	48	37,5	43	34,0	42	31,3	34	25,3
totaal	64	51,9	57	45,6	57	44,4	47	36,2

Leeftijdsspreiding medewerkers

	2017		2016		2015		2014	
per 31-12	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte
20-29 jaar	13	10,9	9	7,8	10	7,6	6	5,2
30-39 jaar	13	10,7	13	10,0	14	11,6	8	6,8
40-49 jaar	21	16,7	19	15,1	16	11,8	15	11,1
50-59 jaar	13	10,6	12	9,4	13	10,5	14	10,8
60-69 jaar	4	3,0	4	3,3	4	2,9	4	2,3
totaal	64	51,9	57	45,6	57	44,4	47	36,2

Met de groei van het aantal medewerkers is ook het aantal jongere medewerkers gegroeid. Daarmee ontstaat een iets evenwichtiger leeftijdsopbouw.

Het is echter niet gelukt om met de uitbreiding van het personeel de man/vrouw verhouding wat te veranderen. Die blijft in onbalans. Ondanks het feit dat het SWV zich inzet om meer mannen te benoemen lukt dat nog onvoldoende. Er melden zich weinig mannelijke sollicitanten.

Scholing

Nieuwe taken vragen ook andere/nieuwe vaardigheden van medewerkers. Daarom wordt geïnvesteerd in scholing van medewerkers, zowel in groepstrainingen als in individuele trajecten/coaching. Het doel daarvan is dat zowel het zittende personeel als de nieuwe medewerkers zich kunnen ontwikkelen in overeenstemming met de doelen van de organisatie, hun vastgestelde functiebeschrijving en hun positie op de arbeidsmarkt.

In 2017 is beleid ten aanzien van scholing en ontwikkeling uitgewerkt. Dit zal in 2018 worden voorgelegd aan bestuur en medezeggenschapsraad.

Ontslag

Het SWV is, in tegenstelling tot scholen voor Voortgezet Onderwijs, die dat slechts voor 25% zijn, voor 100% eigen risicodragers voor de uitkering bij werkloosheid. Bij de invoering van Passend Onderwijs is dat namelijk niet geregeld. Per 1 januari 2019 zal het SWV echter onder de gebruikelijke regeling voor het VO gaan vallen.

Als na ontslag een medewerker werkloos wordt, speelt het SWV een actieve rol in het aanreiken van vacatures. De organisatie houdt contact met de ex-medewerkers en stimuleert ze te solliciteren. In 2017 heeft het SWV €45.458 betaald aan uitkeringen na ontslag. Voor toekomstige ww-uitkeringen is op basis van de huidige informatie t.a.v. een voorziening getroffen van €8.000.

Ziekteverzuim

	2017	2016	2015	2014
	verzuim %	verzuim %	verzuim %	verzuim %
FlexCollege	8,94%	7,78%	8,85%	6,68%
bureau SWV	3,91%	3,69%	4,75%	0,92%

Het ziekteverzuim op het FlexCollege blijft op een zorgelijk niveau. Met name het langdurig verzuim (exclusief zwangerschap) is hoog: 8,16%. Er is geen sprake van arbeidsgerelateerd verzuim, het betreft langdurige lichamelijke of psychische aandoeningen. Bij slechts 3 medewerkers was het kort frequent verzuim hoger dan 4x.

Op het bureau van het SWV bestond 2,87% van het verzuim langdurige ziekte. Ook hier betrof het geen arbeidsgerelateerd verzuim, maar een verkeersongeluk en een lichamelijke ziekte.

In alle langdurige ziektegevallen is gehandeld overeenkomstig de Wet verbetering Poortwachter. Er is goed samengewerkt met de Arbodienst en de bedrijfsarts. De teamleiders voeren een actief beleid naar zieke medewerkers om ze betrokken te houden bij het werk en ze, waar de beperkingen dat toelaten, arbeidstherapeutisch in te zetten.

Er is op balansdatum een voorziening voor langdurig zieken opgenomen, omdat dit risico niet verzekerd is.

3.4. Kwaliteit

De kwaliteit van het werk van het SWV wordt o.a. door middel van monitoring in beeld gebracht. Evaluaties en monitoring vindt plaats op:

- Leerlingontwikkeling (per schoolsoort)
- Aantal leerlingen in bovenschoolse voorzieningen
- Thuiszitters
- Extra ondersteuning
- Opname thuiszitters
- Tevredenheid ouders en scholen t.a.v. dienstverlening SWV

De gegevens zijn beschikbaar per school, bestuur en/of op het niveau van het SWV.

Samenwerkingsverbanden staan naast hun eigen interne toezicht ook onder toezicht van de Onderwijsinspectie. Er is een speciaal toetsingskader voor samenwerkingsverbanden ontwikkeld. In september 2014 heeft de inspectie voor het laatste een onderzoek uitgevoerd. De Inspectie heeft het SWV ZHW toen positief beoordeeld. De suggesties voor verbetering uit het inspectierapport zijn meegenomen en verwerkt in o.a. het nieuwe ondersteuningsplan.

3.5. Huisvesting

De nieuwe huisvesting van het FlexCollege, die in het schooljaar 16/17 betrokken is voldoet aan de verwachtingen. Het schoolgebouw heeft een grotere capaciteit en is aangepast aan de onderwijsbehoeften van de doelgroep. De hogere huurkosten worden grotendeels gecompenseerd door de hogere bijdrage van de scholen vanwege een groter aantal leerlingen.

Vanwege sloopplannen voor het voormalige pand van het bureau van het SWV aan de Binckhorstlaan is per 1 juni 2017 samen met de andere organisaties in dat gebouw verhuisd naar een nieuw pand aan de Regulusweg 11. Het SWV treedt als hoofdhuurder op. Er is een huurcontract getekend voor 5 jaar en 7 maanden; met de 3 onderhuurders zijn afspraken gemaakt voor dezelfde periode. Op basis van de voorlopige berekeningen zullen de huurkosten niet sterk groeien.

4. Inhoudelijk jaarverslag

Dit inhoudelijke verslag wordt vormgegeven aan de hand van de belangrijkste doelen die zijn geformuleerd in het ondersteuningsplan 2016-2020 en besluiten van het Bestuur van het SWV gedurende de looptijd van het ondersteuningsplan.

Wat wilden we bereiken?

4.1. Dekkend aanbod

Er is sprake van een dekkend onderwijsaanbod: voor elke leerling is er een plek onafhankelijk van zijn/haar ondersteuningsbehoefte. Er zitten geen leerlingen thuis omdat er geen passende ondersteuning is.

Het SWV telt op 1 oktober 2017 in totaal 35.637 leerlingen. Opnieuw een kleine groei, in vergelijking met vorig jaar.

1. leerlingen	aantallen						Percentages				
	LWOO	PRO	VSO	overig VO	totaal VO*)	Totaal VO/VSO	LWOO	PRO	VSO	overig VO	totaal VO*)
1-10-2012	2.772	1.056	817	27.851	31.679	32.496	8,8%	3,3%	2,5%	85,7%	97,5%
1-10-2013	2.713	1.180	949	28.485	32.378	33.327	8,4%	3,6%	2,8%	85,5%	97,2%
1-10-2014	2.794	1.256	962	29.155	33.205	34.167	8,4%	3,8%	2,8%	85,3%	97,2%
1-10-2015	2.742	1.339	948	29.763	33.844	34.792	8,1%	4,0%	2,7%	85,5%	97,3%
1-10-2016	2.781	1.375	912	29.944	34.100	35.012	8,2%	4,0%	2,6%	85,5%	97,4%
1-10-2017	2.767	1.375	923	30.572	34.714	35.637	8,0%	4,0%	2,6%	85,8%	97,4%

Na een krimp in het VSO per 1-10-2016 is in 2017 weer echter sprake van een beperkte groei.

leerlingen	aantallen				Percentages			
VSO	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	totaal	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	totaal
1-10-2012	692	34	91	817	84,7%	4,2%	11,1%	100,0%
1-10-2013	817	31	101	949	86,1%	3,3%	10,6%	100,0%
1-10-2014	844	27	91	962	87,7%	2,8%	9,5%	100,0%
1-10-2015	829	26	93	948	87,4%	2,7%	9,8%	100,0%
1-10-2016	790	26	96	912	86,6%	2,9%	10,5%	100,0%
1-10-2017	802	23	98	923	86,9%	2,5%	10,6%	100,0%

Zowel de eerdere krimp als de groei in het VSO per 1-10-2017 doet zich m.n. voor in cat.1 en meer specifiek in het ZMOK. Het betreft echter een groei die aansluit bij de totale groei van het aantal leerlingen in het SWV. De groei per categorie geeft financieel een enigszins vertekend beeld omdat het SWV in 2017 in het VSO met een vorm van extra ondersteuning is begonnen: voor leerlingen in cat. 1 die meer ondersteuning nodig hebben dan de categorie financieel mogelijk maakt kunnen scholen extra ondersteuning aanvragen. De leerling blijft daarmee in de oorspronkelijke categorie maar de school krijgt extra middelen. Net als in 2016 is het percentage leerlingen in het VSO 2,6% van het totale aantal leerlingen in het SWV. Tussen 2011 en 2017 beweegt het percentage leerlingen in het VSO zich tussen 2,5 en 2,8%. Dat is in vergelijking met landelijke cijfers (3,3%) bijzonder laag.

De groei in zowel regulier en voorgezet speciaal onderwijs betekent dat er nog meer fysieke onderwijsplekken nodig zijn om een dekkend aanbod te kunnen garanderen.

Het dekkend aanbod voor deze leerlingen moet gerealiseerd worden door:

- a. Een voldoende aantal reguliere scholen met voldoende verschillende opleidingen
- b. De basis- en extra ondersteuning in de reguliere scholen
- c. Lwoo en PrO
- d. Het VSO
- e. Het OPDC (FlexCollege en rebound)

Het uitgangspunt van het SWV is: regulier waar het kan, speciaal als het moet.

Ad a.

Door het afstoten van de basisberoepsgerichte leerweg door 2 locaties is onzeker of er op termijn voldoende plaatsen in de basisberoepsgerichte leerweg zijn. Door de groei van het aantal leerlingen en de zij-instroom in leerjaar 2 en 3, dreigen er tekorten in de kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo. Met moeite konden in augustus 2017 alle leerlingen in deze opleiding geplaatst worden, maar daarmee waren de klassen vol. Voor switchers of verhuisleerlingen lukt het niet altijd om een passende plek te vinden. Ook in havo-4 is het moeilijk om tussentijds leerlingen te plaatsen. In het kader hiervan doet het SWV net als in 2016 ook in 2017 een kwantitatief onderzoek naar afstroom.

Door de grote instroom van nieuwkomers in 2016 waren er tijdelijk te weinig plaatsen in de Eerste Opvang Anderstaligen (was: ISK). In 2017 is dat probleem dankzij de inzet van de betrokken scholen en besturen en de verminderde instroom opgelost.

Ad b:

In het regulier onderwijs hebben de scholen in 2017 209 aanvragen voor extra ondersteuning toegekend gekregen. Dat zijn er 120 minder dan in 2016. Het betreft feitelijk meer dan 209 leerlingen, omdat hieronder individuele aanvragen voor leerlingen, groepsarrangementen en aanvragen voor het FlexCollege vallen. De sterke terugloop van het aantal aanvragen wordt veroorzaakt door de uitbreiding van de pilot extra ondersteuning. Vanaf 1 augustus 2017 participeren 14 scholen in de pilot, die samen meer dan 30% van de leerlingen onderwijs bieden. Scholen die in de pilot meedoen behoeven geen aanvraag voor extra ondersteuning meer in te dienen (zie hieronder het hoofdstuk over het ondersteuningsplan 2016-2020).

Daarnaast ontvangen alle scholen inmiddels een substantieel bedrag om de basisondersteuning vorm te geven. Ook dan kan een reden zijn waarom er minder extra ondersteuning wordt aangevraagd.

Besluiten:	2014/2015		2015		2015/2016		2016		2016/17		2017	
Extra ondersteuning	176		306		290		329		240		209	
• individueel		116		226		194		209		121		105
• Flexcompact+		55		77		83		102		103		86
• Groepsarrangementen		5		3		13		18		16		18

Ad c.

Voor het eerst sinds jaren stabiliseert het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs. Op 1 augustus 2017 waren er net als vorig jaar 1375 leerlingen in het Praktijkonderwijs ingeschreven. Het lwoo daalt zelfs met 14 leerlingen. Deze zeer lichte daling is niet terug te vinden in het aantal afgegeven aantallen voor lwoo. Samen zijn lwoo en PrO goed voor 12,0% van de leerlingen in het regulier onderwijs. Dat ligt onder het landelijk percentage.

leerlingen lwoo/PrO	aantal			% tot. regulier onderwijs		
	LWOO	PrO	Totaal	LWOO	PRO	totaal
1-10-2012	2.772	1.056	3.828	8,8%	3,3%	12,1%
1-10-2013	2.713	1.180	3.893	8,4%	3,6%	12,0%
1-10-2014	2.794	1.256	4.050	8,4%	3,8%	12,2%
1-10-2015	2.742	1.339	4.081	8,1%	4,0%	12,1%
1-10-2016	2.781	1.375	4.156	8,2%	4,0%	12,2%
1-10-2017	2.767	1.375	4.142	8,0%	4,0%	11,9%

Samenvattend: Voor het reguliere onderwijs is binnen het SWV een sprake van een dekkend aanbod, met dien verstande dat de bovenschoolse voorzieningen van het SWV (FlexCollege en rebound) daar wel een belangrijke rol in spelen. Aandacht dient er te zijn voor het volumeprobleem in het vmbo basis- en kader beroepsgerichte leerweg en in havo-4: is er een voldoende aantal plekken voor alle leerlingen?

Daarnaast zal het veel inzet van de ISK's vragen om in te blijven spelen op de groep nieuwkomers. Daarbij is extra aandacht nodig voor de ISK-leerlingen met een Nederlands paspoort. Dit is een groeiende groep. Deze leerlingen mogen formeel niet ingeschreven worden op een ISK, terwijl ze wel zijn aangewezen op dat onderwijs. De scholen schrijven deze leerlingen als vmbo-leerlingen in en het SWV heeft daar een (tijdelijke) financiële regeling voor getroffen, zodat de leerlingen niet thuis zitten.

Ad d.

Na een daling van het aantal VSO leerlingen in 2016 naar 912 is er in 2017 weer sprake van een groei naar 923 leerlingen. Zowel de daling in 2016 als de groei in 2017 doet zich voor in het VSO cat. 1 en m.n. het ZMOK-onderwijs. (zie de tabel hierboven op p.7)

We signaleren dat de groep VSO leerlingen die onderwijs buiten de regio volgt blijft groeien. Meer leerlingen in het VSO moeten dus naar een andere gemeente reizen voor hun onderwijs. VSO-onderwijs wordt dus minder "thuisnabij". Daarbij moet aangetekend worden dat van de 239 leerlingen "buiten de regio" 184 leerlingen ingeschreven zijn op VSO-scholen in Nootdorp, Delft, Zoetermeer en Leiden, waarvan de besturen vrijwillig zijn aangesloten zijn bij het SWV.

VSO	in de regio		buiten regio		Totaal
	aantal	%	aantal	%	aantal
1-10-2015	764	79,4%	198	20,6%	962
1-10-2016	691	75,8%	221	24,2%	912
1-10-2017	684	74,1%	239	25,9%	923

Voor het VSO-cluster 3 is er sprake van een dekkend aanbod op de scholen van de aangesloten besturen. Eind 2017 zijn er echter de eerste signalen dat er geen dekkend aanbod meer is voor VSO-ZMOK. Vier leerlingen die zijn aangemeld voor het Westerbeek College kunnen daar niet geplaatst worden, omdat de school vol is. Het betreft leerlingen op net niveau van theoretische leerweg tot vwo. Van de 230 leerlingen op het Westerbeek College in Den Haag komt ongeveer de helft uit ons SWV. De overige leerlingen komen van buiten de regio. Ook op de Leo Kannerschool, een aangesloten VSO-ZMOK-school in Leiden, is geen plaats meer. Het SWV zal zowel op uitvoerend als op bestuurlijk niveau met betrokken partijen naar oplossingen zoeken.

Gezien de groei van het aantal leerlingen in het SO, die zich naar verwachting in de komende jaren ook zal doorzetten naar het VSO, zal er structureel naar meer capaciteit gezocht moeten worden.

Ad e:

In 2016/17 hebben 125 leerlingen gebruik gemaakt van de rebound-voorziening en 164 van het FlexCollege. Compact+ is per 1-8-2015 opgeheven. Het aanbod: aansluiting op het mbo via de entree-opleiding is overgenomen door het FlexCollege.

Na een tijdelijke krimp van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van rebound in 2014/15 zie we daar weer een groei. Ook het FlexCollege blijft groeien. Een reden daarvoor is dat in 2016/17 meer absoluut verzuimers (vaak: nieuwkomers in de stad) een (tijdelijke) plek hebben gekregen op rebound of FlexCollege. Dit betreft leerlingen die niet zonder nader onderzoek of “bijwerken” in het regulier onderwijs geplaatst kunnen worden.

Bezetting buitenschoolse voorzieningen 2011-2017						
Voorziening	Totaal aantal leerlingen actief					
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Rebound Centrum	36	33	36	31	32	44
Rebound Zuidwest	49	51	55	40	54	48
Rebound Rijswijk	36	28	31	27	28	33
Totaal Rebound	121	112	122	98	114	125
CompactPlus	30*	28*	25*	24*	0*	0*
FlexCollege	68	78	131	137	139	164
Totaal	219	218	278	259	283	319

De bovenschoolse voorzieningen zijn dus in toenemende mate essentieel voor het dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband.

Ruim 71% van de rebound-leerlingen en bij 66% van de Flex-leerlingen waren jongens. Dat is iets minder dan het jaar daarvoor. Vanuit rebound stroomde 57,3% weer terug naar de eigen school en 13,7% naar een andere reguliere VO school. In vergelijking met vorig jaar is dat weer iets minder. Daarentegen is de uitstroom naar MBO, FlexCollege en VSO gegroeid.

Op het FlexCollege zijn in 2016/17 107 leerlingen uitgestroomd. Opvallend is de groei van het aantal leerlingen dat uitstroomt naar de gesloten jeugdzorg. Daarnaast neemt het aantal leerlingen toe dat naar leerplicht wordt doorverwezen.

Tenslotte is er voor een aantal leerlingen nog een maatwerk oplossing gevonden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om thuisonderwijs en begeleiding door het HCO.

Samenvattend menen we te kunnen stellen dat er een dekkend aanbod is, met uitzondering voor een kleine groep ernstig externaliserende leerlingen in het ZMOK en voor ZMOK-leerlingen mavo/vwo. Daarnaast zien we dat er m.n. in de loop van het schooljaar in het regulier onderwijs knelpunten ontstaan, vanwege tussentijdse instroom (nieuwkomers/verhuizers). Rebound en FlexCollege worden dan soms als tijdelijke voorziening gebruikt. Op bestuurlijk niveau wordt in het voorjaar van 2018 naar oplossingen gezocht voor het ruimtegebrek dat in de loop van het schooljaar ontstaat.

In 2018 zal het bestaande aanbod aan ondersteuning gehandhaafd blijven. Er zijn voldoende middelen voor extra ondersteuning.

Daarnaast gaat het SWV meer systematisch in beeld brengen op welke plekken in het onderwijs in de loop van het jaar zich volumeproblemen voordoen. Dit zal dan met de schoolbesturen besproken worden.

In 2018 moet er een passend aanbod onderwijs/jeugdzorgaanbod zijn voor ernstig externaliserende leerlingen in het ZMOK.

Tenslotte zal in 2018 met het Pleyzier College, dat het VSO voor leerlingen met gedrags- en opvoedingsproblemen verzorgt, worden bekeken hoe we zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs kunnen aanbieden.

4.2. Kwaliteit in de scholen

Alle scholen hebben de basisondersteuning op orde, hebben de omslag van indiceren naar arrangeren gemaakt en zijn in staat om extra ondersteuning aan te vragen.

We constateren dat de ene school meer kan en doet in de basisondersteuning dan de andere. De mate waarin de school al een duidelijke ondersteuningsstructuur had bij de aanvang van Passend Onderwijs speelt daarbij een rol. Maar ook de vrij globale omschrijving van de basisondersteuning is van invloed: interpretatieverschillen over wat tot de basisondersteuning behoort blijven mogelijk. Wel signaleren we dat in alle scholen gewerkt wordt aan de versterking van de ondersteuningsstructuur. Zeker in de scholen die vanaf 1-8-2016 participeren in de pilot extra ondersteuning.

Uitgangspunt is dat het de verantwoordelijkheid van de individuele scholen is om de basisondersteuning op orde te hebben. Het SWV kan daarbij ondersteunen, maar niet sturen. Indien het SWV zorg heeft over de kwaliteit van de basisondersteuning neemt de directeur contact op met de betreffende schoolleider of het bestuur van de school.

Het aanvragen van extra ondersteuning blijft voor sommige scholen een moeizaam traject. Enerzijds ervaren de scholen het aanvragen als bureaucratisch en worden aanvragen nog wel eens aangehouden/slechts gedeeltelijk toegewezen door de Commissie van Deskundigen, anderzijds lukt het sommige scholen niet om een aanvraag in te dienen waarin een goede inhoudelijke onderbouwing en concretisering van de aanvraag is opgenomen.

In 2018 zal (als het DB in april 2018 een positief besluit daarover neemt) voor alle scholen de aanvraag voor extra ondersteuning worden afgeschaft. Alle scholen zullen een budget voor extra ondersteuning ontvangen. Vanuit het SWV kunnen scholen ondersteund worden bij deze nieuwe manier van werken.

4.3. Rol ouders

Ouders worden systematisch als partners meegenomen in het begeleidingsproces van hun kind.

Bij alle aanvragen voor extra ondersteuning en aanvragen van een TLV worden ouders door de scholen betrokken. Ouders ondertekenen de aanvraag. Bij herplaatsingen door medewerkers van het ondersteuningsteam worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om ze betrekken bij het vinden van een nieuwe school voor hun kind.

Het is wettelijk verplicht ouders om instemming te vragen met het OPP. Ook worden zij uitgenodigd om het OPP en de extra ondersteuning te evalueren. Het SWV kan op dit moment onvoldoende in beeld brengen of dat laatste systematisch heeft plaatsgevonden.

Het beleid t.a.v. het betrekken van ouders bij de ondersteuning van hun kinderen wordt voortgezet. Het SWV zal in 2018 gaan monitoren of ouders en school samen de ingezette ondersteuning evalueren en of ouders om instemming wordt gevraagd met het OPP.

4.4. Digitale aanmelding en monitoring

Er is een (digitaal) systeem waarmee leerlingen kunnen worden aangemeld bij het SWV en monitoring kan plaatsvinden.

Het SWV beschikt over een digitaal systeem voor aanvraag van TLV's, aanwijzingen LWOO, plaatsing op FlexCollege en Rebound en registratie en monitoring. Dit systeem 1-loket van Onderwijs Transparant beschikt ook over een monitorfunctie. De applicatie is onontbeerlijk om de grote aantallen aanvragen te kunnen registreren, verwerken en monitoren. In 2017 is aan de applicatie "maatwerk" voor het SWV verricht om de applicatie beter geschikt te maken voor de werkwijze binnen ons SWV.

In het kader van de privacy, worden in 2018 de procedures om te werken met 1-loket nogmaals doorgelicht.

4.5. Ondersteuning van scholen

Het bureau van het SWV ondersteunt scholen effectief, o.a. bij het herplaatsen van leerlingen.

Kwetsbare leerlingen worden begeleid bij her- en terugplaatsing

Op alle scholen binnen het samenwerkingsverband, ook scholen verbonden aan een Justitiële Jeugd Inrichting of een gesloten jeugdinstelling is een consulent van het SWV verbonden die de school ondersteunt op allerlei terreinen die vallen onder Passend Onderwijs. Elke consulent heeft meerdere scholen. Daarbij is de behoefte van de school leidend. In ieder geval is er gestructureerd overleg (JES) met de zorgcoördinator, SMW+, leerplicht en JGZ over leerlingen die ondersteuning nodig hebben en/of die thuiszitten. Daarnaast kan de ondersteuning kan bestaan uit: hulp/advies bij het aanvragen van een TLV, extra ondersteuning of een groepsarrangement, observatie van een leerling, gesprekken met leerlingen/ouders, advies over vervolgtrajecten, procesbewaking, of individuele begeleiding van een leerling. De ondersteuning voor het aanvragen van extra ondersteuning en groepsarrangementen is verminderd. Oorzaak daarvoor is de pilot extra ondersteuning, waarbij scholen geen aanvraag met behoeven te doen, maar middelen ontvangen om direct ondersteuning in te zetten. Door deze pilot verandert de rol van de consulent in de school. Samen met de pilotscholen wordt gewerkt een nieuwe omschrijving van de werkzaamheden van consulenten in de school.

Herplaatsing van leerlingen is een belangrijke taak. Het SWV voert alleen een herplaatsing uit als de school zelf geen oplossing kan vinden. Eerst probeert de consulent zelf een leerling te plaatsen, als dat niet lukt wordt de leerling via de plaatsingstafel herplaatst.

Het aantal herplaatsingen is opnieuw toegenomen. Dit wordt deels verklaard door het (her-/ge-)plaatste aantal absoluut verzuimers (= leerlingen zonder schoolinschrijving).

Dit aantal is in 2016/17 gegroeid, maar door een verbeterde samenwerking met Leerlingzaken sneller aangemeld, waardoor ze ook sneller weer op een school kunnen worden geplaatst.

ondersteuning scholen	13-14	14-15	15-16	16-17
verwijzing Flexcollege	81	62	98	103
Extra ondersteuning/groepsarr.	6	201	312	177
Herplaatsing	78	131	161	196
verwijzing Rebound	4	16	98	98
Totaal	169	410	669	574

In 2017/18 wordt het reeds ingezette beleid gecontinueerd. De samenwerking met Leerlingzaken op dit onderwerp wordt in het kader van voorkomen van thuiszitters waar nodig nog verbeterd.

In mei 2017 is opnieuw een tevredenheidsonderzoek gedaan onder de zorgcoördinator gedaan. 60 zorgcoördinatoren hebben gereageerd. Opnieuw is er grote tevredenheid. 80% van de scholen is tevreden over de betrokkenheid van de consultants. De gemiddelde tevredenheid van de scholen over de samenwerking is 7,7.

#▲	Antwoord	Antwoorden	Ratio
●	zeer tevreden	24	48 %
●	tevreden	19	38 %
●	matig tevreden	2	4 %
●	niet tevreden	1	2 %
●	anders zie toelichting	4	8 %
anders zie toelichting: ● de consultant is niet proactief, reageert voornamelijk op vraag vanuit de school onze contacten gaan vooral over leerlingen niet over schoolbeleid of zo Ik mis hier en daar wat pionierswerk, omdat onze school anders werkt. Teveel betrokken en inmenging naar beleid.			

De beschikbaarheid van de consultants in de scholen kan nog wel verbeterd. 66% van de scholen beoordeelt die als voldoende.

In 2018 worden opnieuw afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van de consultants in de scholen en wat de scholen van hen inhoudelijk mogen verwachten. Daar waar knelpunten zijn aangegeven worden die besproken. Leden van het ondersteuningsteam volgen in 2018 een persoonlijk scholingsprogramma, waardoor ze nog beter in staat zijn de scholen, op maat, te ondersteunen.

4.6. Doorschakeling naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt

Leerlingen vanuit het FlexCollege, PrO en VSO worden effectief doorgeschakeld naar een passende vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt.

In het FlexCollege zijn leerroutes die leiden tot diplomering verder uitgewerkt. Voor het VO werkt het FlexCollege daartoe samen met reguliere scholen van Voortgezet onderwijs en het VAVO. Voor leerlingen die richting MBO gaan wordt de AKA/entree opleiding aangeboden. Stage maakt onderdeel uit van het onderwijs. In juli 2016 heeft het FlexCollege een nieuw gebouw betrokken dat meer mogelijkheden biedt. Leerlingen van het FlexCollege worden door een coach begeleid bij de overstap naar het MBO.

VSO en PrO hebben de afgelopen jaren via het Nazorg+ traject leerlingen toegeleid naar de arbeidsmarkt. Een minderheid van de PrO leerlingen stroomt daadwerkelijk uit naar de arbeidsmarkt. Daarbij ondersteunt het Werkgevers Service Punt bij het vinden van werk voor deze doelgroep.

Een meerderheid van de leerlingen in het Praktijkonderwijs stroomt door naar het MBO. Via de entree-opleidingen in het Praktijkonderwijs kunnen leerlingen ook doorstromen naar het MBO niveau 2. Minder dan een kwart van de leerlingen heeft een andere (of geen) uitstroombestemming.

In 2018 gaat het FlexCollege voort op de ingeslagen weg, nl. leerlingen in flexibele trajecten begeleiden naar terugkeer naar het regulier onderwijs, toeleiden naar de arbeidsmarkt of het vervolgonderwijs.

In 2018 wordt in het PrO en VSO door Gemeenten (WSP), het MBO en de scholen samen ingezet op het nog beter voorbereiden en toeleiden van de leerlingen naar de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs. Taken en verantwoordelijkheden worden helder belegd.

4.7. Aansluiting onderwijs jeugdhulp

In elke school functioneert een CJG-er die voldoet aan het ontwikkelde profiel. De aansluiting met de overige jeugdhulp wordt via deze route georganiseerd. Er wordt gewerkt volgens het principe één kind, één plan.

In alle scholen voor regulier voortgezet onderwijs functioneert sinds augustus 2015 een SMW^{plus}-er, die enerzijds directe begeleiding van leerlingen verzorgt, maar die ook afstemt met de zorgcoördinator en de vertegenwoordigers van het School Ondersteuningsteam in de school en zo nodig leerlingen toeleidt naar meer gespecialiseerde vormen van jeugdhulp. De SMW^{plus}-er heeft daartoe een directie relatie met het VO-jeugdteam, via de z.g. “koppelgenoot”: een lid van het VO-team dat casussen verder kan doorgeleiden naar passende jeugdhulp. In het jeugdteam zitten jeugdhulpverleners met expertise die toegesneden is op de doelgroep van het VO. Zij kunnen in de school de leerlingen begeleiden. Dit is een goede stap in de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp. Het gekozen model lijkt goed bruikbaar, maar in de uitvoering doen zich nog belemmeringen voor. Zo is de snelheid waarmee leerlingen ook werkelijk jeugdhulp vanuit de VO – jeugdteams kunnen krijgen nog niet optimaal. In de 2e lijns jeugdzorg is sprake van wachtlijsten, waardoor de werkdruk bij de SMW^{plus}-er toeneemt.

Van “één kind, één plan” is nog geen sprake. We maken ons zorgen of dit op korte termijn te realiseren is. Wel zijn op 5 scholen pilots uitgevoerd om in beeld te brengen welke jeugdhulp nodig is op de diverse scholen. Prioriteit bij het versnellen en optimaliseren van de inzet van de jeugdhulp. Het SWV is daar niet

verantwoordelijk voor, maar zal zich in de samenwerking met de jeugdhulp en de Gemeenten inzetten om hieraan een bijdrage te leveren.

In 2018 zal het SWV inzetten op verdere verbetering van de werkprocessen die leiden tot een snellere inzet van de jeugdhulpverlening en het vormgeven van Onderwijs-Zorg-Arrangementen waarbij de gespecialiseerde jeugdhulp in scholen waar dat noodzakelijk aanwezig kan zijn om leerlingen te begeleiden. Daarnaast wordt ingezet op versterking van het JES: het overleg tussen zorgcoördinator, SMW^{plus}, Leerplicht, Consulent SWV en JGZ in de school om te komen tot een meer integraal begeleidingsplan van de leerlingen.

4.8. Samenwerking met de Gemeenten

Het SWV werkt samen met de Gemeenten ter voorkoming en terugdringing van het aantal thuiszitters.

Het SWV heeft een belangrijke verantwoordelijkheid t.a.v. het terugdringen van thuiszitters. Daartoe zijn maatregelen genomen, zoals het vormgeven van een dekkend aanbod, het inrichten van de plaatsingstafels, het herplaatsen van leerlingen door consulenten, het beschikbaar stellen van expertise vanuit het Schoolondersteuningsteam en middelen voor extra ondersteuning en de verbetering van de samenwerking met de jeugdhulp. Aan het begin van het proces loopt het echter nog niet optimaal. De registratie van thuiszitters, door de afdelingen leerplicht en de scholen (het SWV beschikt immers niet zelf over de gegevens) is niet waterdicht. In 2017 heeft de z.g. “expeditie thuiszitters” plaatsgevonden. Een proces, geïnitieerd door de Gemeente Den Haag om oplossingen te vinden voor het probleem van de thuiszitters. Ideeën die daar zijn ontwikkeld worden in 2018 verder uitgewerkt. Er is veel geïnvesteerd om de registratie van de scholen op orde te krijgen. Vanaf augustus 2016 kunnen scholen de thuiszitters melden in een speciaal tabblad van Onderwijs Transparant. De informatie van scholen en leerplicht “matcht” echter nog onvoldoende. Samen met de andere 4 Grote steden heeft Den Haag (Gemeente en samenwerkingsverband) een speciale thuiszittersaanpak uitgewerkt, die ertoe moet leiden dat er in 2020 geen leerlingen langer dan 3 maanden thuiszitten. Voor het terugdringen van het aantal thuiszitters is de inzet vanuit de jeugdhulp voorwaardelijk.

Speerpunt voor 2018 is het op orde krijgen van een betrouwbare registratie, met aansluitend een actieve aanpak van het terugdringen van thuiszitten en het inzetten van jeugdhulp voor thuiszitters met sociaal-emotionele of psychiatrische problemen.

4.9 Het ondersteuningsplan 2016-2020

In april 2016 is het ondersteuningsplan 2016-2020 vastgesteld. Daarin staan de plannen voor de komende jaren beschreven. Veel van wat goed gaat wordt gecontinueerd. Er zijn echter ook een aantal beleidswijzigingen die zullen worden onderzocht cq worden doorgevoerd:

1. *De omschrijving van de basisondersteuning is “verbreed” en scholen krijgen een budget om de basisondersteuning vorm te geven.*

Voortgang: Deze beleidswijziging is uitgevoerd. De beschrijving van de basisondersteuning is inmiddels verbreed en de scholen ontvangen een (verhoogd) budget voor de basisondersteuning. De School Ondersteuningsprofielen van sommige scholen moeten nog aangepast worden aan de nieuwe omschrijving van de basisondersteuning. Dat zal in 2018 plaats vinden.

2. *Onderzocht wordt d.m.v. pilot of en zo hoe de extra ondersteuning als budget vooraf naar de scholen kan gaan, in plaats van dat de scholen een aanvraag moeten doen bij de CvD. Doel is om de bureaucratie te verminderen en de extra ondersteuning sneller in de school te kunnen inzetten.*

Voortgang: De pilot is in het eerste jaar met 8 scholen begonnen en per 1-8-2017 uitgebreid naar 14 scholen. Op basis van de ervaringen in de pilot zal in april 2018 aan het bestuur het besluit worden voorgelegd om toekenning en toedeling van de extra ondersteuning zo te wijzigingen dat

- scholen een jaarplan maken voor de inzet van de basis- en extra ondersteuning
- het SWV op basis van een verdeelmodel de middelen vooraf over de scholen verdeelt
- er jaarlijks een inhoudelijke rapportage en een financiële verantwoording door de scholen plaatsvindt.

3. *De positie van het lwoo in het geheel aan extra ondersteuning dient duidelijker gedefinieerd te worden. De mogelijkheid voor opting out wordt onderzocht.*

Voortgang: In 2017 is, op advies van een werkgroep, door het DB besloten opting out op licentie, criteria en procedure aan te vragen. De aanvraag is in december 2017 ingediend. In 2018 wordt dit verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

4. *Onderzocht wordt of ook het VSO een vorm van extra ondersteuning nodig heeft.*

Voortgang: Hiermee is een pilot in 2017 uitgevoerd, die in 2018 wordt omgezet in beleid.

Bij alle beslissingen blijft het uitgangspunt dat het geld en de expertise terecht moet komen bij de leerlingen die de ondersteuning nodig hebben.

5. Financiën

5.1. Belangrijkste kenmerken van het financieel beleid

Het financieel beleid van het SWV ZHW is erop gericht om de continuïteit van het SWV als financieel gezonde organisatie te waarborgen.

Alleen dan kan het SWV haar inhoudelijke doelstelling realiseren, namelijk zoveel mogelijk middelen direct of indirect ten goede te laten komen aan de leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben. Als goed werkgever heeft het SWV daarnaast uiteraard de taak om te garanderen dat salarissen in onvoorziene situaties betaald kunnen worden en overige (personele) risico's af te dekken.

De belangrijkste kaders voor het financieel beleid zijn vastgelegd in de volgende financiële beleidsdocumenten:

- Rapportage Analyse en advies financiële functie (door Infinite BV)
- (Geactualiseerde) meerjarenbegroting 2016-2020 inclusief gespecificeerde jaarbegroting 2017
- Treasurystatuut SWV ZHW
- Risicoanalyse, vastgesteld in juni 2016 (incl. kwantificering benodigd weerstandsvermogen)
- Procesbeschrijvingen SWV (inclusief de financiële processen), gereed in december 2016

De in juni 2016 vastgestelde Risicoanalyse benoemt als grootste risico's:

- Personeelsrisico's (ziekte, het 100% eigen-risicodragerschap voor werkloosheidsuitkering ontslag)
- Gemeentelijke subsidies: onzekerheid over de continuering
- Het penvoerderschap voor andere organisaties
- Kwaliteit van de bedrijfsvoering (in relatie tot het administratiekantoor)

Op basis van deze analyse wordt voorgesteld een eigen vermogen van €2.964.000 aan te houden.

In 2018 zal de Risicoanalyse opnieuw worden uitgevoerd. Eind december 2017 is n.l. in de Eerste Kamer vastgesteld dat Samenwerkingsverbanden v.a. 2019 ook voor 25% eigen risicodragers worden voor de uitkeringen. Daarnaast besloten om gebruik te maken van opting out voor lwoo. Deze veranderingen maken een nieuwe risico-analyse noodzakelijk.

Zie ook de continuïteitsparagraaf (5.6.2).

Per 1 januari 2017 is afscheid genomen van het administratiekantoor Helder. Vanaf dat moment voert het SWV de financiële administratie in eigen beheer uit. Voor de ondersteuning van de personeelsadministratie is een contract gesloten met AS Works. Na een jaar op deze manier gewerkt te hebben, kan gesteld worden dat deze manier van werken naar tevredenheid verloopt.

De in 2015 ontwikkelde kwartaalrapportages worden standaard 4 x per jaar aan het DB en het AB aangeboden. Zowel dagelijks bestuur als algemeen bestuur kunnen via deze kwartaalrapportages de ontwikkeling van baten en lasten gedurende het jaar goed volgen. Als uitgangspunt voor de rapportages wordt de goedgekeurde kalenderjaarbegroting gebruikt. Dit model sluit aan op de opstelling van het (meerjaren)begrotingsmodel voor de Samenwerkingsverbanden VO van de VO-Raad.

Op aandringen van de Samenwerkingsverbanden is de opstelling van de jaarrekening in overeenstemming gebracht met de begroting. Dat wil zeggen: in deze jaarrekening worden betalingen aan scholen niet meer als negatieve baten beschouwd maar als lasten.

5.2. Staat van baten en lasten 2017

Het gerealiseerde resultaat over 2017 bedraagt €36.000 positief, dat is €634.000 positiever dan werd begroot en €84.000 minder dan het resultaat over 2016.

Verderop worden de belangrijkste afwijkingen tussen realisatie en begroting over 2017 geanalyseerd. Ondanks het feit, dat de verschillen tussen de begroting 2017 en de realisatie op de afzonderlijke posten redelijk materieel zijn, is het SWV in 2017 erin geslaagd om door nauwkeurig budgetbeheer de exploitatie goed in evenwicht te houden.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten (x €1.000)			
Rijksbijdragen	36.572	35.419	34.274
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.472	1.329	1.741
Overige baten	2.190	1.502	1.634
Totaal baten	40.234	38.250	37.650
Lasten (x €1.000)			
Personeelslasten	4.084	3.770	3.771
Afschrijvingen	30	22	21
Huisvestingslasten	866	751	668
Overige lasten	1.791	1.347	1.853
Doorbetalingen aan schoolbesturen	33.429	32.968	31.227
Totaal lasten	40.200	38.858	37.540
Saldo baten en lasten	35	-608	110
Financiële baten en lasten	2	10	10
Netto resultaat	36	-598	120

Toelichting Rijksbijdragen:

Doorbetalingen Rijksbijdragen aan de Samenwerkingsverbanden: €36.572.000 (begroot €35.419.000)
Dit zijn de volledige baten van het SWV ZHW met betrekking tot zowel de lichte- als zware ondersteuning (resp. €21.360.000 en €19.245.000) verminderd met de verevening zware ondersteuning (€4.033.000). Het vereveningsbedrag wordt direct door DUO op desbetreffende beschikkingen ingehouden.¹

Toelichting Doorbetalingen aan schoolbesturen:

Doorbetalingen aan schoolbesturen: €33.429.000 (begroot €32.968.000)

Onder Doorbetalingen aan schoolbesturen zijn de volgende posten opgenomen:

- overdracht van de baten zware ondersteuning aan het speciaal onderwijs (€10.800.000). Dit bedrag wordt direct via DUO verrekend met de baten van de zware ondersteuning in de beschikkingen;
- overdracht van de lichte ondersteuning voor LWOO en PRO (€18.253.000). Dit bedrag wordt direct via DUO verrekend met de baten van de lichte ondersteuning in de beschikkingen;
- overdracht van de lichte ondersteuning aan de schoolbesturen (€3.784.000). Betreft doorbetaling van de Rijksbijdrage aan de schoolbesturen conform het ondersteuningsplan SWV 2016;²
- afdracht VSO i.v.m. de tussentijdse groei (€592.000). Betreft doorbetaling aan de VSO-besturen conform de wettelijke regelingen; deze doorbetaling wordt door het SWV uitgevoerd.

¹ In de tussentijdse rapportages zijn deze bedragen opgenomen als resp. baten en verevening lichte en zware ondersteuning.

² In de tussentijdse rapportages zijn deze overdrachten opgenomen als lasten programma 4 t/m 6.

Analyse baten

Rijksbijdragen OC&W +/- €1.153.000

De (gesaldeerde) baten vanuit de Rijksbijdragen OC&W zijn totaal €1.153.000 hoger dan begroot.

Dit is het gevolg van:

- lichte ondersteuning: +/- €13.000
- zware ondersteuning: gesaldeerd +/- €609.000
- LWOO en PRO: gesaldeerd +/- €531.000

Overige overheidsbijdragen +/-€143.000

De overige overheidsbijdragen bestaan uit de gemeentelijke bijdragen van de gemeentes Den Haag en Leidschendam-Voorburg.

Overige baten +/- €688.000

De overige baten hebben betrekking op onderverhuur van het kantoorgebouw, detachering en de bijdragen van de aangesloten schoolbesturen, ROC Mondriaan (VSV-subsidies) en projectgeld voor BOVO waarvoor VO Haaglanden de penvoerder was. Totaal is in 2017 €688.000 meer ontvangen dan begroot. Dit betreft voornamelijk de invoering nieuwe procedure BOVO (€400.000), de hogere bijdrage van de besturen aan Rebound en FlexCollege (totaal €171.000), hogere doorbelasting huisvesting (€122.000), lagere opbrengst van de detacheringen (-/- €82.000) en een hogere doorbelasting van overheadkosten in projecten (€15.000).

Analyse lasten

Personeelslasten +/- €314.000

De personele lasten hebben betrekking op de salarislasteren (verminderd met de ontvangen uitkeringen) en overige personele lasten. Aan salarissen is in 2017 (€67.000) meer besteed dan begroot; dit betreft voornamelijk personele inzet op projecten. Aan extern personeel t.b.v. vervanging van langdurig zieken en inzet op diverse projecten (€297.000; waarvan €48.000 voor BOVO) is meer uitgegeven dan begroot.

Afschrijvingen +/- €8.000

De afschrijvingslasten zijn hoger dan begroot, voornamelijk door enkele niet begrote investeringen.

Huisvestingslasten +/- €115.000

De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot; dit is met name veroorzaakt door de verhuizing van het SWV en Rebound, daarnaast is SWV nu hoofdhuurder voor 3 organisaties.

Overige lasten +/-€443.000

De overige lasten hebben betrekking op administratie en beheerlasten (in 2017 €24.000 hoger dan begroot) inventaris, apparatuur en leermiddelen (in 2017 €49.000 hoger dan begroot) en ICT en licenties (in 2017 €83.000 hoger dan begroot), oa. door aanpassingen i.v.m. de verhuizing van SWV. Diverse onderwijslasten zijn in 2017 aanzienlijk hoger uitgevallen dan werd begroot (er is €335.000 meer besteed). Dit komt voornamelijk door het project nieuwe aanmeldingsprocedure BOVO (€352.000).

Doorbetalingen aan schoolbesturen +/- €461.000

De verplichte afdrachten (VSO, LWOO en PRO) zijn €810.000 hoger uitgevallen dan begroot. De doorbetalingen i.v.m. de tussentijdse groei in het VSO waren €12.000 lager dan begroot. De overige doorbetalingen aan schoolbesturen waren €336.000 lager dan begroot; dit komt voornamelijk doordat er minder individuele ondersteuning is aangevraagd.

5.3. Balans per ultimo 2017

Onderstaand is balans per ultimo resp. 2017 en 2016 opgenomen (x €1.000).

	31-12-2017	31-12-2016		31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA			PASSIVA		
Vaste activa			Eigen vermogen		
<i>Materiële vaste activa</i>			Algemene reserve	3.234	3.198
Gebouwen en terreinen	21	24	Bestemmingsreserve	1.138	1.138
Inventaris en apparatuur	113	58	Totaal Eigen vermogen	4.372	4.336
Leermiddelen	0	5			
<i>Financiële vaste activa</i>	19	0	Voorzieningen		
Totaal vaste activa	153	87	Personeel	89	99
			Totaal voorzieningen	89	99
Vlottende activa					
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Debiteuren	87	494	Crediteuren	201	377
Overige vorderingen	594	457	Belastingdienst (incl. premies)	167	155
Overlopende activa	239	400	Pensioenen	50	39
Totaal vorderingen	920	1.351	Overige kortlopende schulden	488	494
			Overlopende passiva	130	114
Liquide middelen	4.424	4.176	Totaal kortlopende schulden	1.036	1.179
Balanstotaal	5.497	5.613		5.497	5.613

Toelichting activa

In 2017 is er totaal €80.000 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur. Hiervan is €42.000 voor nieuwe inrichting en ICT als gevolg van de verhuizing en €30.000 vervanging en uitbreiding van ICT. Er is €25.000 afgeschreven op inventaris en apparatuur. Debiteuren saldo is ten opzichte van ultimo 2016 afgenomen met €407.000; dit heeft voornamelijk als oorzaak het eerdere verzendtijdstip van de doorbelastingen FlexCollege aan de schoolbesturen (tevens de oorzaak van de toename van de stand van liquide middelen t.o.v. 2016).

De post financiële vaste activa betreft de betaalde borg voor huur van het kantoorpand Regulusweg.

Toelichting passiva

Door het behaalde positieve resultaat is er op balansdatum sprake van een kleine stijging van het eigen vermogen met €36.000. Deze stijging komt volledig ten gunste van de algemene reserve; de bestemmingsreserve is in de loop van 2017 gehandhaafd en wordt conform het besluit van het Algemeen Bestuur in de jaren 2018 t/m 2020 ingezet voor de versterking van de zorgstructuur in de scholen. De daling van de crediteurensaldo is grotendeels te verklaren doordat crediteurenfacturen m.b.t. 2017 tijdig zijn ontvangen en betaald.

5.4. Kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Solvabiliteit</u>	81,2 %	79,0 %
<i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen.</i>		
De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25 á 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% dan is de stichting in staat om aan haar lange termijnbetalingsverplichtingen te voldoen.		
<u>Liquiditeit (Quick ratio)</u>	5,2 %	4,7 %
<i>Verhouding vlottende activa minus voorraden en kortlopend vreemd vermogen.</i>		
Deze verhouding geeft aan in hoeverre de stichting in staat is aan haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de stichting in staat aan haar verplichtingen voor kortlopend vreemd vermogen te voldoen.		
<u>Weerstandsvermogen</u>	11,8 %	12,7 %
<i>Verhouding tussen het totale eigen vermogen minus de materiële vaste activa en het totaal van de rijksbijdragen.</i>		
Een weerstandsvermogen tussen 10% en 40% wordt binnen de stichting als aanvaardbaar geacht. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie van de stichting en over de mogelijkheden financiële tegenvallers te kunnen opvangen.		
<u>Rentabiliteit</u>	0,1 %	0,3 %
<i>Verhouding exploitatieresultaat en de totale baten.</i>		
Dit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief exploitatieresultaat. Daarbij wordt uitgegaan van de gewone bedrijfsvoering. Het wordt berekend door het resultaat te delen door de totale baten van de bedrijfsvoering.		

5.5. Treasury-verslag

Ten aanzien van het beheer van de middelen voert het SWV een beleid met een minimaal risico, conform de Regeling beleggen en belenen voor de onderwijsinstellingen, waarbij - indien mogelijk - rendement wordt verkregen op de overtollige middelen.

De treasurytaken en -verantwoordelijkheden zijn beschreven en vastgelegd in een treasurystatuut welke in mei 2017 geactualiseerd is voor de nieuwe regeling Beleggen, Belenen en Derivatens 2016. Hierin zijn tevens de beleidskaders vastgelegd voor degenen die bij de treasury taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

5.6 Continuïteitsparagraaf

5.6.1. Inhoudelijk

In vergelijking met de start van passend onderwijs zijn de taken en verantwoordelijkheden van het Samenwerkingsverband gegroeid. In 2016 is niet alleen de verantwoordelijkheid voor de toeleiding naar lwoo en Praktijkonderwijs, maar ook de bekostiging daarvan bij de samenwerkingsverbanden neergelegd. Daarmee ligt zowel de financiële als de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor alle vormen van lichte én zware ondersteuning bij het SWV.

Voor lwoo is in 2017 het besluit genomen voor opting out op licentie, criteria en procedure. Het SWV wil daarmee bereiken dat de aanvraag voor lwoo eenvoudiger wordt en dat die op een ander moment in de Bovo-procedure kan worden opgenomen.

In april/mei 2018 zal het DB een besluit worden voorgelegd over het op een andere manier toedelen van middelen voor extra ondersteuning. Scholen hoeven dan geen extra ondersteuning meer aan te vragen maar ontvangen een budget voor extra ondersteuning op basis van een verdeelmodel, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de doelgroep bepalend is. De scholen dienen echter wel aan het begin van het jaar een plan te maken en aan het eind van het jaar hun inzet zowel inhoudelijk als financieel verantwoorden.

Daarnaast zal het terugdringen van het aantal thuiszittende leerlingen, de kwaliteit van de ondersteuning in de scholen en het bieden van een dekkend aanbod in regulier onderwijs en VSO hoge prioriteit blijven houden. Daarvoor is echter nodig dat de overheid de samenwerkingsverbanden de ruimte en het vertrouwen geeft om zich beleidsmatig te ontwikkelen, passend bij de behoeften die in de eigen regio spelen.

Tenslotte zal in 2018 besluitvorming plaatsvinden over de organisatorische en bestuurlijke positionering van Bovo en Spirit4you, nadat een plan van Gemeente en schoolbesturen om tot een aparte stichting te komen is afgeblazen. Voor beide organisaties is het SWV penvoerder en voor Bovo ook werkgever. Het SWV zal constructief meedenken over een werkbare oplossing.

5.6.2. Financieel (meerjarenraming)

Tot en met 2020 zal het SWV nog niet over het volledige budget, waar het conform de wettelijke bepalingen recht op heeft, kunnen beschikken vanwege de verevening. Pas in 2021 is er volledig verevend. Vanaf 2018 is er echter voldoende financiële ruimte om beleidsmatige veranderingen, die gepaard gaan met een structurele verhoging van de uitgaven door te voeren. Voorwaarde daarbij is wel dat de bekostiging, zoals die nu door de overheid plaatsvindt, niet wezenlijk verandert.

De meerjarenraming van de baten en lasten van het SWV is gebaseerd op de door het AB vastgestelde meerjarenbegroting 2018-2020. Tevens is de prognose van de balansen per ultimo van het jaar opgenomen, de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen en van het personeel van het SWV. In deze begroting is rekening gehouden met het niet meer opnemen van BOVO en Spirit4you.

Meerjarenraming SWV ZHW

Leerlingaantallen	2017	2018	2019	2020
(stand per 1-10)	verslagjaar	prognose	prognose	prognose
VO overige	30.572	30.984	31.354	31.724
leerlingen PrO	1.375	1.396	1.406	1.416
leerlingen LWO	2.767	2.800	2.820	2.840
leerlingen VSO	923	943	950	950
Totaal VO	35.637	36.123	36.530	36.930

Personeel (FTE)	52	48	48	49
Management/directie in FTE	1	1	1	1
Overige medewerkers in FTE	51	47	47	48

Balans	2017	2018	2019	2020
Activa	verslagjaar	prognose	prognose	prognose
Materiele vaste activa	133.859	117.000	100.000	83.000
Financiële vaste activa	19.205	19.205	19.205	19.205
Vlottende activa	920.271	900.000	900.000	900.000
Liquide middelen	4.423.885	4.000.000	3.600.000	3.600.000
	5.497.220	5.036.205	4.619.205	4.602.205
Passiva				
Eigen vermogen	4.372.180	3.946.501	3.549.439	3.554.192
Voorzieningen	88.889	85.000	85.000	85.000
Kortlopende schulden	1.036.151	1.004.704	984.766	963.013
	5.497.220	5.036.205	4.619.205	4.602.205

Exploitatie	2017	2018	2019	2020
Baten	verslagjaar	prognose	prognose	prognose
Rijksbijdragen	36.572.006	37.859.271	39.379.644	41.353.179
Overige overheidsbijdragen	1.471.993	781.010	780.125	780.125
Overige baten	2.190.274	1.256.560	1.256.500	1.135.000
	40.234.273	39.896.841	41.416.269	43.268.304
Lasten				
Personele lasten	4.083.943	3.775.250	3.778.322	4.027.462
Afschrijvingen	30.129	34.800	35.000	35.000
Huisvestingslasten	866.495	678.216	685.750	693.405
Overige instellingslasten	1.790.728	544.385	611.385	611.385
Doorbetalingen aan schoolbesturen	33.428.867	35.292.869	36.705.874	37.899.299
	40.200.162	40.325.520	41.816.331	43.266.551
Saldo baten en lasten	34.111	-428.679	-400.062	1.753
Financiële baten en lasten	1.681	3.000	3.000	3.000
Resultaat	35.792	-425.679	-397.062	4.753

Reserve 31-12	4.372.180	3.946.501	3.549.439	3.554.192
----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

5.6.3. Risico's

In 2016 heeft het SWV de financiële risico's van het SWV opnieuw in beeld gebracht en vervolgens gekwantificeerd volgens het model van de VO-raad, zodat het weerstandsvermogen kan worden vastgesteld.

De grootste risico's voor het SWV zijn:

Aan de batenkant:

- De subsidies van Gemeenten
- Regiomiddelen VSV

Beide worden slechts voor enkele jaren vastgesteld en beide budgetten zijn onderhevig aan bezuinigingen.

Aan de lastenkant:

- In het VSO : - de groeiregeling
- het aantal leerlingen in (semi)residentiele instellingen
- de groei van het aantal aanvragen in bekostigingscategorie 3

Deze uitgaven zijn voor het SWV niet te beïnvloeden en daardoor ook moeilijk te begroten.

- Uitkeringen voor ontslag, bij ziekte en uitkeringen.

Met de groei van het aantal medewerkers in dienst en het feit dat het SWV voor 100% eigen-risico- drager is betreft het hier een groot risico.

Kleinere risico's aan de lastenkant zijn:

de groei van het Praktijkonderwijs, de kwaliteit in de scholen en het penvoerderschap cq. werkgeverschap voor projecten, waar het SWV niet inhoudelijk verantwoordelijk voor is.

De leerlingenontwikkelingen binnen de regio van het SWV laten voor de komende jaren een stabiele ontwikkeling zien. Dat betekent dat hier geen grote risico's liggen. Binnen het SWV is de samenwerking tussen de scholen aan het groeien. Hoewel scholen natuurlijk ook elkaars concurrenten zijn, groeit het gevoel dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid ligt voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Ook dit verlaagt de risico's voor het SWV.

5.6.4. Governance

"Nu de eerste jaren van het samenwerkingsverband "nieuwe stijl" achter de rug zijn, de organisatie van het bureau van het SWV-ZHW is ingericht, de financiële positie duidelijk is en de richting waarin het samenwerkingsverband zich gaat bewegen met het ondersteuningsplan 2016-2020 is vastgelegd, wil het bestuur zich oriënteren op de vraag of een andere inrichting van het bestuur wenselijk is. In het huidige one-tier-model, hebben alle schoolbesturen een rol in het bestuur van het samenwerkingsverband, maar het bevat ook een aantal kwetsbaarheden."

In het najaar van 2017 heeft het bestuur met ondersteuning van een externe expert een eerste bijeenkomst gehad over bestuurlijk inrichting. Aangezien er echter vanuit de landelijke politiek is aangegeven dat er op dit terrein nadere wet- en regelgeving zal komen, heeft het bestuur besloten deze ontwikkelingen af te wachten om daarna de interne discussie voort te zetten.

6. Horizontale verantwoording

De belangrijkste partners van het SWV zijn:

➤ *Scholen*

De scholen zijn, hoewel zij feitelijk een onderdeel zijn van het SWV, ook de belangrijkste partners van het SWV. Van een formele verantwoording naar de scholen is nog geen sprake. Wel worden scholen via nieuwsbrieven, directiekringen en werkvelden (zorgcoördinatoren) betrokken bij het beleid en de ontwikkelingen binnen het SWV.

➤ *Gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk*

Naast veelvuldig inhoudelijk overleg is bij wet vastgelegd dat er tussen Gemeenten en Samenwerkingsverband Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) plaatsvindt. Het OOGO wordt gezamenlijk gevoerd met de drie Gemeenten: Rijswijk, Leidschendam/Voorburg en Den Haag en de samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs in aanwezigheid van het MBO. Over het eerste ondersteuningsplan van het SWV is in december 2014 overeenstemming tussen Gemeenten en SWV bereikt en ook over de aansluiting van de jeugdzorg bij het onderwijs is, in het kader van de decentralisatie van de jeugdzorg in de periode september/november 2014, overeenstemming bereikt. In april 2016 wordt OOGO gevoerd over het ondersteuningsplan 2016-2020. Vertegenwoordigers van de Gemeenten zijn uitgenodigd om input te hebben bij het bezoek van de onderwijsinspectie.

➤ *Jeugdzorginstellingen*

Om Passend Onderwijs vorm te geven is de samenwerking met diverse jeugdinstanties essentieel. Onderwijs en jeugdhulp hebben verschillende expertise en verantwoordelijkheden, maar dienen in staat te zijn om samen te werken en af te stemmen voor jongeren die zowel in de school als vanuit het jeugddomein ondersteuning nodig hebben. Vanwege de decentralisatie van de jeugdhulp moeten al lang bestaande samenwerkingsrelaties opnieuw gelegd worden.

➤ *Ouders*

Hoewel ouders een belangrijke partner voor het SWV zijn, is er nog geen beleid ontwikkeld over verantwoording in de richting van ouders.

➤ *Primair onderwijs*

Met primair onderwijs wordt samengewerkt rond de overstap van primair naar voortgezet onderwijs voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte.

➤ *Middelbaar beroepsonderwijs*

Met het MBO wordt samengewerkt rond de overstap van kwetsbare leerlingen van voortgezet onderwijs naar mbo.

7. Verslag van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur (toezichthoudend bestuur)

7.1. Het dagelijks bestuur

In dit verslagjaar is het **dagelijks bestuur**, conform de aangepaste planning en controlecyclus zes maal bijeengewees. Er heeft zich dit kalenderjaar een personele wisseling in het DB voorgedaan. In mei 2017 liep de zittingsperiode af. 4 leden van het DB stelde zich her-verkiesbaar, maar de heer Taal, penningmeester, heeft dat niet gedaan. De heer Willenborg heeft zich kandidaat gesteld voor deze functie. In het bestuur van mei 2017 zijn de volgende bestuursleden in het DB (her)benoemd: De heren Peters (voorzitter), Willenborg (penningmeester) en Van Vliet, Richel en Knoester (leden). De heer Willenborg heeft de VSO-zetel van de heer Taal overgenomen. Daarmee blijft de verdeling in het DB conform de statuten: 3 leden uit het regulier onderwijs, 2 uit het VSO.

Het DB heeft in 2017 6 x vergaderd en de volgende besluiten genomen:

Onderwerp	Besluit	Datum
Verslag 10 november 2016	Vastgesteld	12-1-17
Bekostiging BOVO vanaf 2018	Discussie eerst beleggen in het VOP	12 -1-17
Governance binnen het SWVZHW	- Besluitvorming uiterlijk in juli 2018 - Het organiseren van een bijeenkomst o.l.v. een externe partij waarin modellen worden gepresenteerd - Traject betreft uitsluitend SWVZHW en geen andere partijen	12 -1-17
Fuwa	Herwaarderingsadvies m.b.t. inschaling directeur overnemen en met positief advies voorleggen aan AB	12 -1- 17
Verslag 12-1-17	Vastgesteld	16-2-17
Nieuwe huisvesting SWVZHW	Akkoord met het voorstel dat het SWVZHW hoofdhuurder wordt van het nieuwe pand	16-2-17
Aangepaste stukken bezwaarprocedure	Met positief advies ter goedkeuring voorleggen aan AB	16-2-17
Kwartaalrapportage 2016 t/m maand 12	Geaccordeerd en ter vaststelling voorgelegd aan Bestuur	16-2-17
Coulanceregeling Esloo College	Voorstel vastgesteld	16-2-17
ISK – leerlingen met een Nederlands paspoort	- Akkoord met het financiële deel - Inhoudelijk: eerst overleg tussen directeurs van de 3 ISK – scholen en hun bestuurders	16-2-17
Samenwerking BOVO - SWVZHW	Eerst agenderen in kamerbreed overleg	16-2-17

Pilot Extra ondersteuning	Akkoord met de voortzetting van de pilot in 2017/2018 en met de uitbreiding met 6 scholen	16-2-17
Verslag 16-2-17	Vastgesteld	13-4-17
Thuiszitterslijst per 15-3-17	Lijst aanvullen met historische aantallen	13-4-17
Rapportage afstroom	Afstroomcijfers gaan naar de schoolbesturen voor duiding en ook de afstroom in schooljaar 2017/2018 moet in beeld worden gebracht	13-4-17
Evaluatie plaatsing tafel	Aanbevelingen 1 t/m 5 plus 8 akkoord. No 6 schrappen en 7 aanpassen	13-4-17
Ontvlechting taken BOVO en SWV PO/VO	Notitie vastgesteld	13-4-17
Jaarrekening en bijbehorende stukken	Geaccordeerd en ter vaststelling voorgelegd aan Bestuur Treasurystatuut vastgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan Bestuur	13-4-17
Verslag 13 april 2017	Vastgesteld	15-6-17
Pilot Extra ondersteuning	Akkoord met de voorgestelde werkwijze in het 2 ^e pilotjaar	15-6-17
Notitie Toekomst LWOO	Notitie dient te worden aangepast en opnieuw te worden geagendeerd	15-6-17
Aanvraag Pleysier College m.b.t. aanpassing ondersteuningscategorie ZMOLKERS	Geen categorieaanpassing, maar extra ondersteuning regelen via aanvraag groepsarrangement VSO	15-6-17
Rapport Rekenkamer over Passend onderwijs	Zelfevaluatie rond de inrichting van het SWVZHW wordt onderdeel van het Governance - traject	15-6-17
Verslag 15 juni 2017	Vastgesteld	14-9-17
Notitie ISK	Vastgesteld	14-9-17
Indexering budgetten	Advies vragen aan Infinite Financieel, de heer de Wit	14-9-17
Financiële rapportage	Programma-indeling in de financiële rapportage van 2018 wijzigen	14-9-17
Verslag 14 september 2017	Vastgesteld	9-11-17
Notitie Toekomst LWOO	Notitie aanpassen, per mail voorleggen aan DB en dan ter vaststelling voorleggen aan Bestuur	9-11-17
Begroting 2018	DB – aanpassingen verwerken en dan ter vaststelling voorleggen aan het Bestuur	9-11-17
Hoogbegaafden	Opdracht tot onderzoek naar dekkend aanbod	9-11-17

7.2. Het algemeen bestuur

In 2017 is het Bestuur, zijnde het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur, driemaal bijeen geweest.

Vanwege het aflopen van de zittingstermijn zijn 4 leden van het DB herbenoemd en is 1 nieuw lid van het DB benoemd, de heer Willenborg. De heer Taal, die zich heeft teruggetrokken uit het DB, heeft nu zitting genomen in het Algemeen bestuur.

In het Algemeen bestuur hebben zich daarnaast de volgende personele mutaties voorgedaan: Mevrouw Van Bostelen, en de heren Verhulst en Viejou hebben hun taak neergelegd, hiervoor in de plaats zijn gekomen de mevrouw Van Leeuwen en de heren Bollen en Prast.

De volgende besluiten zijn genomen:

Onderwerp	Besluit	Datum
Verslag 8 december 2016	Vastgesteld	Bestuur 16-3-17
Kwartaalrapportage t/m december 2016	Vastgesteld	Bestuur 16-3-17
Wijziging bezwaarprocedure: aanpassingen in de statuten, het directiestatuut en het ondersteuningsplan	Vastgesteld	Bestuur 16-3-17
Governance	Notitie vastgesteld	Bestuur 16-3-17
Brief Horizon over nevenvestigingen	Opgestelde brief goedgekeurd	Bestuur 16-3-17
Vertrek Aloysius uit SWVZHW	Opgestelde brief goedgekeurd	Bestuur 16-3-17
Functiewaardering en inschaling directeur	Voorstel goedgekeurd	Bestuur 16-3-17
Verslag 16 maart 2017	Vastgesteld	Bestuur 18-5-17
Treasurystatuut	Goedgekeurd	AB 18-5-17
Jaarverslag 2016	Vastgesteld	Bestuur 18-5-17
Notitie Budget basisondersteuning	Vastgesteld	Bestuur 18-5-17
(Her) benoeming bestuursleden DB	De heren Richel en Willenborg worden (her)benoemd	Bestuur 18-5-17
Verslag 18 mei 2017	Vastgesteld	Bestuur 7-12-17
Notitie Opting out LWOO	Vastgesteld	Bestuur 7-12-17
Begroting 2018	Vastgesteld	Bestuur 7-12-17

Terugblik bijeenkomst Governance	In afwachting van stappen vanuit het ministerie wordt de discussie geparkeerd en zo nodig opnieuw geagendeerd	Bestuur 7-12-17
Jeugdbeleidsnota Den Haag 2018-2020	Geen instemming. Overleg hierover met de gemeente	Bestuur 7-12-17

Met het vaststellen van het toezicht kader is een belangrijke stap gezet t.a.v. het vormgeven van het toezicht.

Namens het Algemeen Bestuur,

Peter Lamers

Jaarrekening 2017

SWV ZHW

Balans

		31-12-2017		31-12-2016	
		EUR	EUR	EUR	EUR
1	Activa				
	Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	133.859		86.932	
1.3	Financiële vaste activa	19.205		0	
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>153.064</u>		<u>86.932</u>	
	Vlottende activa				
1.5	Vorderingen	920.271		1.350.637	
1.7	Liquide middelen	4.423.885		4.175.872	
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>5.344.156</u>		<u>5.526.509</u>	
	<u>Totaal activa</u>		<u>5.497.220</u>		<u>5.613.441</u>
2	Passiva				
2.1	Eigen vermogen	4.372.180		4.336.387	
2.2	Voorzieningen	88.889		98.694	
2.4	Kortlopende schulden	1.036.151		1.178.360	
	<u>Totaal passiva</u>		<u>5.497.220</u>		<u>5.613.441</u>

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	36.572.006	35.418.584	34.274.197
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.471.993	1.329.250	1.741.137
3.5 Overige baten	2.190.274	1.502.000	1.634.174
<u>Totaal baten</u>	<u>40.234.273</u>	<u>38.249.834</u>	<u>37.649.508</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	4.083.943	3.769.700	3.771.239
4.2 Afschrijvingen	30.129	21.800	21.173
4.3 Huisvestingslasten	866.495	751.300	667.867
4.4 Overige lasten	1.790.728	1.347.500	1.852.717
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	33.428.867	32.967.768	31.227.274
<u>Totaal lasten</u>	<u>40.200.162</u>	<u>38.858.068</u>	<u>37.540.270</u>
 <u>Saldo baten en lasten</u>	 <u><u>34.111</u></u>	 <u><u>-608.234</u></u>	 <u><u>109.239</u></u>
 5 Financiële baten	 2.907	 10.000	 11.479
Financiële lasten	-1.226	0	-1.143
<u>Financieel resultaat</u>	<u>1.681</u>	<u>10.000</u>	<u>10.336</u>
 Totaal resultaat	 <u><u>35.792</u></u>	 <u><u>-598.234</u></u>	 <u><u>119.575</u></u>

Kasstroomoverzicht

	2017 EUR	EUR	2016 EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	34.111		109.239	
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen	30.130		21.173	
Afschrijvingen desinvesteringen	-18.205		0	
Mutaties voorzieningen	-9.805		66.002	
Verandering in vlottende middelen:				
Vorderingen (-/-)	430.368		-248.331	
Schulden	-142.209		-198.183	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>324.390</u>		<u>-250.100</u>	
Ontvangen interest	2.907		11.479	
Betaalde interest (-/-)	<u>-1.226</u>		<u>-1.143</u>	
	1.681		10.336	
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>		<u>326.071</u>		<u>-239.764</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in MVA (-/-)	-79.857		-47.169	
Desinvesteringen in MVA	21.003		0	
Overige investeringen in FVA (-/-)	-19.205		0	
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		<u>-78.059</u>		<u>-47.169</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		<u>248.012</u>		<u>-286.933</u>
Beginstand liquide middelen	4.175.872		4.462.805	
Mutatie liquide middelen	<u>248.012</u>		<u>-286.933</u>	
<u>Eindstand liquide middelen</u>		<u>4.423.884</u>		<u>4.175.872</u>

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

ALGEMEEN

Activiteiten bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag e.o. (SWV ZHW) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO).

Op basis van de RJO worden de bepalingen van Boek 2 Titel 9 van het Burgerlijk Wetboek toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de RJO).

De jaarrekening is opgesteld in (hele) euro's.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De rubricering is aangepast m.b.t. de volgende onderdelen:

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

In de voorgaande jaren werden de doorbetalingen aan de schoolbesturen, die door het Ministerie van OCW rechtstreeks werden uitgevoerd, gerubriceerd cq gesaldeerd onder Baten Rijksbijdragen (3.1).

Met ingang van het boekjaar 2017 worden deze bedragen gerubriceerd als kosten.

Dit heeft geen invloed op de resultaatbepaling, maar wel op de kengetallen.

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn overeenkomstig aangepast.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing de bijzondere waarde verminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met de eventuele restwaarde.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen en terreinen:			
- Inrichting gymzaal	120	10	500
Inventaris en apparatuur:			
- Meubilair	60	20	500
- ICT	60	20	500
- (Overige) inventaris en apparatuur	60	20	500
Overige materiële vaste activa:	120	10	500

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten de waarborgsom die gestort is bij het betrekken van de nieuwe huisvesting. Deze vordering is initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, de evt. transactiekosten zijn verwerkt in deze waardering.

Viottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na eerste verwerking worden de vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve (publiek).

De algemene reserve betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het SWV ZHW.

De bestemmingsreserve is een reserve met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is bepaald. De bestemmingsreserve van SWV ZHW heeft betrekking op de basisondersteuning.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de RJO is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van de toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea aan personeelsleden. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op grond van het actuele aantal FTE en een schatting van het bedrag per FTE.

Bij de berekening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

Er is een voorziening gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening WW-uitkeringen

De voorziening is gevormd voor de geschatte kosten van de voormalige personeelsleden die gebruik maken van de rechten op de WW-uitkering.

Voorziening persoonlijk budget

De voorziening is gevormd voor het aantal gespaarde budgeturen van de personeelsleden en een schatting van het uurloon.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben op balansdatum resterende looptijd van korter dan één jaar.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs.

Deze zijn (meestal) gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemmings) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft en voor zover bekend op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeentes, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door gemeentes, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

Personele lasten

Onder personele lasten worden lonen, salarissen en sociale lasten opgenomen van de medewerkers die in dienst zijn van de rechtspersoon (SWV ZHW), alsmede de overige personele lasten, die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten en arbozorg.

Ook de pensioenlasten worden verantwoord als personele lasten.

SWV ZHW heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten voor het personeel, zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP.

Voor deze regeling betaalt SWV ZHW aan het ABP de premies, waarvan een deel als werkgeverslasten wordt aangemerkt en een deel wordt gedragen door de werknemers. Behalve de betaling van premies heeft SWV ZHW geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de lasten met betrekking tot huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op de uitgaven die voortvloeien uit de aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken van het SWV ZHW. De lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Doorbetalingen aan schoolbesturen

De doorbetaling aan schoolbesturen is opgebouwd uit een aantal componenten; de verplichte afdrachten via DUO/OC&W voor zware ondersteuning, LWOO en PRO, de doorbetaling van de groeiregelingen VSO (SWV ZHW betaalt zowel de basisbekostiging als ondersteuningsbekostiging door) en overdracht budgetten lichte en zware ondersteuning voor zorgcoördinatie, individuele arrangementen en groepsarrangementen conform de bepalingen van het Ondersteuningsplan van het SWV ZHW.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt tevens rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op rekeningen-courant.

FOUTHERSTEL

Tijdens accountantscontrole (boekjaar 2017) is geconstateerd dat de baten in 2016 te laag zijn verantwoord. Onderstaand is een overzicht opgenomen van het eigen vermogen per 01 januari 2016 voor fouterstel naar het eigen vermogen na verwerking van fouterstel.

Stand per 31-12-2015 voor fouterstel	3.985.820	
<i>Aanpassing voor:</i>		
Nog te factureren bijdragen per 31-12-2015	231.000	
Stand per 31-12-2015 na fouterstel	4.216.820	
 Resultaat 2016 voor fouterstel		15.575
<i>Aanpassing voor:</i>		
Nog te factureren bijdragen per 31-12-2016		104.000
Resultaat 2016 na fouterstel		119.575
 Herkend eigen vermogen per 31-12-2016	4.336.386	
Vermogen 31-12-2016 voor fouterstel	4.001.386	
Betreft balanspost NTF omzet per 31-12-2016		335.000

De aanpassingen op het resultaat 2016 zijn van toepassing op de nog te factureren bijdragen Flexcollege van € 93.000 en Rebound van € 11.000; totaal dus een positief effect van € 104.000 op het resultaat 2016.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het nettoresultaat als basis genomen en aangepast voor de posten, die invloed hebben op de cash-flow van de organisatie (niet zijnde resultaat).

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financierings-activiteiten. Transacties, waarbij geen ruil van geldmiddelen plaats vindt, waaronder finacial leasing, worden niet in het overzicht opgenomen.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Vaste activa

	Aanschaf prijs 1-1-2017 EUR	Afschrijving cumulatief 1-1-2017 EUR	Boek- waarde 1-1-2017 EUR	Inves- teringen EUR	Aanschaf desinves- teringen EUR	Afschrijv. desinves- teringen EUR	Afschrij- vingen EUR	Aanschaf prijs 31-12-2017 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12-2017 EUR	Boek- waarde 31-12-2017 EUR
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.1 Gebouwen en terreinen	24.173	604	23.569	0	0	0	2.417	24.173	3.021	21.152
1.2.2 Inventaris en apparatuur	205.048	146.586	58.462	79.857	0	0	25.612	284.905	172.198	112.707
1.2.3 Overige materiële vaste activa	35.306	30.405	4.901	0	21.003	18.203	2.100	14.303	14.303	0
<u>Materiële vaste activa</u>	<u>264.527</u>	<u>177.595</u>	<u>86.932</u>	<u>79.857</u>	<u>21.003</u>	<u>18.203</u>	<u>30.129</u>	<u>323.381</u>	<u>189.522</u>	<u>133.859</u>
	Boek- waarde 1-1-2017 EUR	Inves- teringen en verstrekte leningen EUR	Desinves- teringen en afgeloste leningen EUR	Resultaat deel- nemingen EUR	Boek- waarde 31-12-2017 EUR					
1.3 Financiële vaste activa										
1.3.7 Overige vorderingen	0	19.205	0	0	19.205					
<u>Financiële vaste activa</u>	<u>0</u>	<u>19.205</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>19.205</u>					

Overige vorderingen: dit betreft de betaalde waarborgsom voor kantoorpand Regulusweg

Vorraden & vorderingen

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	87.396	493.615
1.5.7	Overige vorderingen	594.215	456.579
1.5.8	Overlopende activa	238.657	400.443
	<u>Vorderingen</u>	<u>920.268</u>	<u>1.350.637</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>		
1.5.7	Gem. Den Haag huur De Gheijnstraat mei/juni	0	36.114
1.5.7	Fonds 1818 verhuizing klimwand	0	4.278
1.5.7	Gem. Den Haag subsidie schoolsportcoördinator	13.750	13.750
1.5.7	VSV Middelven ROC Mondriaan 2016	60.310	60.310
1.5.7	VSV Middelven ROC Mondriaan 2017	39.233	0
1.5.7	Rente ING	1.972	7.127
1.5.7	Nog te factureren bijdrage Flex/Rebound	278.000	335.000
1.5.7	Stanislas College	10.564	0
1.5.7	Chr. College De Populier	2.232	0
1.5.7	VO Haaglanden - project BOVO	173.671	0
1.5.7	Verhaalschade salaris	14.482	0
	<u>Overige vorderingen</u>	<u>594.215</u>	<u>456.579</u>
1.5.8	Voorschot Rebounds	145.833	280.000
1.5.8	Dotcomschool VPI licentie	0	23.060
1.5.8	MK Basics	4.014	3.663
1.5.8	Platina Argenta huur januari	9.602	0
1.5.8	ProActive software 1e kw	1.074	0
1.5.8	SLB diensten licenties	2.128	1.626
1.5.8	Marieke de Roo	2.659	0
1.5.8	K.J. Hol huur 1e kw	73.585	80.365
1.5.8	Oranjebruin	1.010	0
1.5.8	MVGM huur januari	0	5.985
1.5.8	Pleysierschool glasvezel 1e kw	0	1.937
1.5.8	OCW	0	0
1.5.8	Overig	-1.248	3.809
	<u>Overige overlopende activa</u>	<u>238.657</u>	<u>400.443</u>

Effecten & liquide middelen

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.7	Liquide middelen		
1.7.1	Kasmiddelen	609	1.695
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	4.423.275	4.174.377
1.7.4	Overige liquide middelen	0	-200
	<u>Liquide middelen</u>	<u>4.423.884</u>	<u>4.175.872</u>

Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2017 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand per 31-12-2017 EUR
2.1	Eigen Vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	3.198.320	35.792		3.234.113
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	1.138.066	0		1.138.067
	<u>Eigen vermogen</u>	<u>4.336.386</u>	<u>35.792</u>	<u>0</u>	<u>4.372.180</u>

Voorzieningen & langlopende schulden

	Stand per 1-1-2017	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand 31-12-2017	Kort- lopend deel < 1 jaar	Lang- lopend deel > 1 jaar
2.2 Voorzieningen								
2.2.1 Personele voorzieningen	98.694	31.510	41.315			88.889	43.302	45.587
<u>Voorzieningen</u>	<u>98.694</u>	<u>31.510</u>	<u>41.315</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>88.889</u>	<u>43.302</u>	<u>45.587</u>
<i>Uitsplitsing:</i>								
Voorziening jubilea	26.038	14.350	10.315			30.073	6.146	23.927
Voorziening persoonlijk budget	16.656	9.160	0			25.816	16.656	9.160
Voorziening WW-uitkeringen	31.000	8.000	31.000			8.000	8.000	0
Voorziening langdurig zieken	25.000	0	0			25.000	12.500	12.500
	<u>98.694</u>	<u>31.510</u>	<u>41.315</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>88.889</u>	<u>43.302</u>	<u>45.587</u>

Kortlopende schulden

		31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.3	Crediteuren	200.526	376.867
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	167.428	154.566
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	50.142	38.758
2.4.9	Overige kortlopende schulden	488.111	494.216
2.4.10	Overlopende passiva	129.944	113.955
	<u>Kortlopende schulden</u>	<u>1.036.151</u>	<u>1.178.362</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>		
2.4.7.1	Loonheffing	167.428	154.566
	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>167.428</u>	<u>154.566</u>
2.4.9.2	Gem. Den Haag subsidie 2015	0	9.716
2.4.9.2	Gem. Den Haag subsidie 2016	110.270	110.270
2.4.9.2	Gem. Den Haag subsidie 2017	39.717	0
2.4.9.2	ROC Mondriaan Regiomiddelen 2016	70.004	70.004
2.4.9.2	Accountantskosten	16.885	13.455
2.4.9.2	R. de Loos	13.310	0
2.4.9.2	SKREPR	12.100	0
2.4.9.2	S.V. vd Berg	6.000	0
2.4.9.2	Van Doorne advocaten	19.167	0
2.4.9.2	Onderwijs Transparant	6.500	3.933
2.4.9.2	a/s Works	1.052	1.634
2.4.9.2	Netto salarissen	1.382	2.030
2.4.9.2	Champs on Stage	8.560	0
2.4.9.2	Bureau ICE	4.689	0
2.4.9.2	Mondriaan programmamanagement	0	31.500
2.4.9.2	Plaatsingstafelleerlingen	1.000	0
2.4.9.2	Regeling ISK leerlingen Nederl. Nationaliteit	101.667	45.000
2.4.9.2	De Piramide AB cl.3	0	79.285
2.4.9.2	Pleysier College ZMOLK 2016	0	25.000
2.4.9.2	SGDHZW	0	32.853
2.4.9.2	Minkema College	25.970	13.000
2.4.9.2	Inzet ROC Mondriaan + VO-scholen tbv S4y	40.000	40.000
2.4.9.2	UWV Invorderen	3.926	6.412
2.4.9.2	Overige	5.913	10.124
	<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>488.111</u>	<u>494.216</u>
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	17.996	14.497
2.4.10.5	Vakantiegeld	110.620	98.906
2.4.10.8	Overige	1.328	552
	<u>Overlopende passiva</u>	<u>129.944</u>	<u>113.955</u>

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Per 1 mei 2016 is met K.J. Hol een huurovereenkomst afgesloten voor het pand Gouwestraat 13 te Den Haag ten behoeve van het FlexCollege. De duur van de overeenkomst bedraagt 5 jaar. De huurprijs bedraagt vanaf aanvang huur jaarlijks €290.000. De huurprijs zal jaarlijks worden aangepast conform de in de overeenkomst opgenomen algemene bepalingen.

Per 1 juni 2017 is met Platina Argenta Event & Business Company BV een huurovereenkomst afgesloten voor een kantoorpand aan de Regulusweg 11 te Den Haag ten behoeve van bureau SWV ZHW, SPPOH, Digitaal Leren en Spirit4you; met deze partijen zijn afspraken gemaakt met betrekking tot onderverhuur. De huurovereenkomst eindigt op 31 december 2022. De huurprijs bedraagt € 53.625 per jaar en zal jaarlijks worden aangepast conform de in de overeenkomst opgenomen algemene bepalingen.

Overheidsbijdragen

		Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
3.1	Rijksbijdragen			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	36.572.006	35.418.584	34.274.197
	<u>Rijksbijdragen</u>	<u>36.572.006</u>	<u>35.418.584</u>	<u>34.274.197</u>
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.471.993	1.329.250	1.741.137
	<u>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</u>	<u>1.471.993</u>	<u>1.329.250</u>	<u>1.741.137</u>

Andere baten

		Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
3.5	Overige baten			
3.5.1	Opbrengst verhuur	277.698	155.000	162.617
3.5.2	Detachering personeel	111.601	150.000	119.183
3.5.10	Overige	1.800.975	1.197.000	1.352.374
	<u>Overige baten</u>	<u>2.190.274</u>	<u>1.502.000</u>	<u>1.634.174</u>

Lasten

		Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
4.1	Personeelslasten			
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	3.188.439	3.121.000	2.929.511
4.1.2	Overige personele lasten	958.279	648.700	866.354
4.1.3	Ontvangen vergoedingen	-62.776	0	-24.626
	<u>Personeelslasten</u>	<u>4.083.943</u>	<u>3.769.700</u>	<u>3.771.239</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>			
4.1.1.1	Lonen en salarissen	2.510.120	3.121.000	2.345.928
4.1.1.2	Sociale lasten	331.934	0	313.334
4.1.1.5	Pensioenlasten	346.385	0	270.249
	<u>Lonen en salarissen</u>	<u>3.188.439</u>	<u>3.121.000</u>	<u>2.929.511</u>
4.1.2.2	Lasten personeel niet in loondienst	823.913	481.000	672.446
4.1.2.3	Overig	134.366	167.700	193.908
	<u>Overige personele lasten</u>	<u>958.279</u>	<u>648.700</u>	<u>866.354</u>
	Nascholing/cursussen	25.150	18.000	27.993
	Bedrijfsgezondheidsdienst	20.199	6.000	10.705
	Reiskosten	8.647	5.000	9.514
	Personeelskantine	10.407	5.000	12.772
	Overige personeelslasten	69.963	133.700	132.924
	<u>Overig</u>	<u>134.366</u>	<u>167.700</u>	<u>193.908</u>
4.1.3.3	Uitkeringen	-62.776	0	-24.626
	<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>-62.776</u>	<u>0</u>	<u>-24.626</u>
4.2	Afschrijvingen			
4.2.2	Afschrijvingen materiële vaste activa	30.129	21.800	21.173
	<u>Afschrijvingen</u>	<u>30.129</u>	<u>21.800</u>	<u>21.173</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>			
	Afschrijvingslasten inrichting gymzaal/speellokaal	2.417	2.500	604
	Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	1.376	0	260
	Afschrijvingslasten meubilair	4.102	2.000	2.086
	Afschrijvingslasten ICT	20.134	13.300	15.123
	Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	2.100	4.000	3.100
	<u>Afschrijvingen materiële vaste activa</u>	<u>30.129</u>	<u>21.800</u>	<u>21.173</u>
4.3	Huisvestingslasten			
4.3.1	Huurlasten	550.921	507.800	493.776
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	432	10.000	135
4.3.4	Energie en water	31.129	33.000	38.167
4.3.5	Schoonmaakkosten	67.744	64.000	64.490
4.3.6	Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	3.685	0	3.199
4.3.8	Overige huisvestingslasten	212.584	136.500	68.100
	<u>Huisvestingslasten</u>	<u>866.495</u>	<u>751.300</u>	<u>667.867</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>			
	Beveiliging	9.336	3.500	2.765
	Overige	203.248	133.000	65.335
	<u>Overige huisvestingslasten</u>	<u>212.584</u>	<u>136.500</u>	<u>68.100</u>

Lasten

	Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer	189.427	165.000	198.498
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	257.613	174.000	248.245
4.4.4 Overige lasten	1.343.688	1.008.500	1.405.974
<u>Overige lasten</u>	<u>1.790.728</u>	<u>1.347.500</u>	<u>1.852.717</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
Administratiekantoor	13.861	14.000	36.522
Accountant	20.317	16.000	18.904
Telefoon/fax	15.849	10.000	11.003
Porti	6.123	2.000	5.449
Drukwerk	51.040	42.500	42.863
Reproductie	13.965	10.000	12.542
Kantoorbenodigdheden	5.926	17.000	6.532
Public relations en marketing	334	0	601
Vergaderkosten	5.540	0	5.115
Overige administratielasten	56.472	53.500	58.967
<u>Administratie en beheer</u>	<u>189.427</u>	<u>165.000</u>	<u>198.498</u>
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	20.317	16.000	18.904
<u>Accountantslasten</u>	<u>20.317</u>	<u>16.000</u>	<u>18.904</u>
Leermiddelen	15.656	17.500	17.241
ICT	70.706	28.400	59.195
ICT hardware	2.563	0	958
ICT software	83.578	85.600	82.846
ICT licenties	37.869	4.000	54.809
Website	33.275	27.500	20.654
Reproductie	13.965	11.000	12.542
<u>Inventaris en apparatuur</u>	<u>257.612</u>	<u>174.000</u>	<u>248.245</u>
Abonnementen	260	0	371
Contributies	667	0	1.192
Representatie	9.124	7.000	9.337
Medezeggenschap- en ouderraad	11.580	10.000	11.205
Overige verzekeringen	9.183	4.000	5.291
Testen en toetsen	63.271	64.000	58.531
Leerlingkantine en automaten	13.342	5.000	7.987
Bijdrage aan derden	223.577	186.500	422.977
Projecten	873.670	550.000	590.464
Professionalisering	86.342	92.000	105.660
Overige onderwijslasten	52.672	90.000	192.958
<u>Overige</u>	<u>1.343.688</u>	<u>1.008.500</u>	<u>1.405.973</u>

Lasten

		Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1	Verplichte afdrachten door OCW	29.053.565	28.243.124	28.087.796
4.5.2	Doorbetaling op basis van 1 februari	591.703	604.295	598.035
4.5.3	Overige doorbetalingen schoolbesturen	3.783.599	4.120.349	2.541.443
	<u>Doorbetalingen schoolbesturen</u>	<u>33.428.867</u>	<u>32.967.768</u>	<u>31.227.274</u>
	Overdracht budget zware ondersteuning	10.800.211	10.446.591	10.650.899
	Overdracht budget lichte ondersteuning LWO	12.244.126	11.908.604	11.756.078
	Overdracht budget lichte ondersteuning PRO	6.009.227	5.887.929	5.680.818
	<u>Verplichte afdrachten door OCW</u>	<u>29.053.564</u>	<u>28.243.124</u>	<u>28.087.795</u>
	Afdracht VSO groei (ondersteuning)	354.792	360.454	359.360
	Afdracht VSO groei (basis)	236.911	243.841	238.676
	<u>Doorbetaling op basis van 1 februari</u>	<u>591.703</u>	<u>604.295</u>	<u>598.036</u>
	Overdracht budget LO zorgcoördinatie	1.988.602	1.765.206	1.159.439
	Overdracht budget LO indiv arrangementen	639.162	1.300.000	756.146
	Overdracht budget LO groepsarrangementen	1.155.835	1.055.143	625.857
	<u>Overige doorbetalingen aan schoolbesturen</u>	<u>3.783.599</u>	<u>4.120.349</u>	<u>2.541.442</u>

Financiële baten en lasten

		Realisatie 2017 EUR	Begroot 2017 EUR	Realisatie 2016 EUR
5	Financiële baten			
5.1	Rentebaten	2.907	10.000	11.479
	<u>Financiële baten</u>	<u>2.907</u>	<u>10.000</u>	<u>11.479</u>
	Financiële lasten			
5.5	Rentelasten/bankkosten	1.226	0	1.143
	<u>Financiële lasten</u>	<u>1.226</u>	<u>0</u>	<u>1.143</u>
	<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>1.681</u>	<u>10.000</u>	<u>10.336</u>

Verplichte Toelichting

Model E: Verbonden Partijen

Nr.	Naam
20281	Stichting Lucas Onderwijs
30815	Stichting J.C. Pleysierschool
30968	Stichting Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep
33933	Vereniging Het 's-Gravenhaags Christelijk Gymnasium Sorghvliet
38209	Herman Broerenstichting
41008	Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg
41100	Stichting Wellant
41298	Stichting Scholengroep Spinoza
41360	Stichting VO Haaglanden
41401	Stichting Scholengroep Den Haag Zuid-West
41572	Stichting De Haagse Scholen
42573	Stichting RESPONZ
43591	Ver. voor Gereformeerd VO Westelijk Nederland
46879	Stichting Het Rijnlands Lyceum
62077	Stichting Horizon Jeugdzorg en Speciaal Onderwijs
70176	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
79496	Vereniging Vrijzinnig-Christelijk Lyceum
95785	Stichting Vrije Scholen Zuidwest Nederland

Al deze organisaties zijn schoolbesturen van scholen voor het Voortgezet Onderwijs, die aangesloten zijn bij het SWV ZHW.

Bezoldigingsmaximum

Het bezoldigingsmaximum in 2017 is €181.000. Dit bedrag behoort tot het algemene bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	K. Loggen
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.144
Beloningen betaalbaar op termijn	12.658
<i>Subtotaal</i>	96.802
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt
Totale bezoldiging	96.802
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.789
Beloningen betaalbaar op termijn	10.381
Totale bezoldiging 2016	90.170

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
A.S.M. Peters	voorzitter dagelijks bestuur
K. Richel	lid dagelijks bestuur
M.W. Knoester	lid dagelijks bestuur
E.H. van Vliet	lid dagelijks bestuur
J.D.H.M. Willenborg	lid dagelijks bestuur
P.A.W. Lamers	voorzitter algemeen bestuur
M.M.G. van Kesteren	lid algemeen bestuur
J.H.B. Jansen	lid algemeen bestuur
M.J. Arnouts	lid algemeen bestuur
C.A. Klapwijk	lid algemeen bestuur
G.J. van Drielen	lid algemeen bestuur
S. Verheul	lid algemeen bestuur
S. Zuiderwijk	lid algemeen bestuur
M. Schoon	lid algemeen bestuur
J. Taal	lid algemeen bestuur
M.E. van Leeuwen	lid algemeen bestuur
R.J.J. Prast	lid algemeen bestuur
G.M.P. Bollen	lid algemeen bestuur

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Het voorstel van de resultaatbestemming is als volgt:

Toegevoegd aan de algemene reserve	€ 35.792
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve (publiek)	€ 0

<u>Resultaat 2017</u>	<u>€ 35.792</u>
-----------------------	-----------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Aan het bestuur en de algemeen directeur van de
Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Den Haag e.o.
Regulusweg 11
2516 AC DEN HAAG

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Den Haag e.o. te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Den Haag e.o. op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Den Haag e.o., zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekeningopmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 4 juni 2018

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

(was getekend)

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door Het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

P.A.W. Lamers
voorzitter Algemeen Bestuur
gemandateerd namens
het gehele Algemeen Bestuur¹

A.S.M. Peters
voorzitter Dagelijks Bestuur²

Datum vaststelling jaarrekening: 24 mei 2018

¹ leden Algemeen Bestuur:

M.M.G. van Kesteren, J.H.B. Jansen, M.J. Arnouts, C.A. Klapwijk, G.J. van Drielen, S. Verheul,
S. Zuiderwijk, M. Schoon, J. Taal, M.E. van Leeuwen, R.J.J. Prast, G.M.P. Bollen

² leden Dagelijks Bestuur:

K. Richel, M.W. Knoester, E.H. van Vliet, J.D.H.M. Willenborg